

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 200. szám
1940. szeptember 5., csütörtök

Felelős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

Lemondott a Gigurtu-kormány — Ion Antonescu tábornok az új miniszterelnök

Urdareanu Ernest főudvarmester, a királyi ház minisztere is benyújtotta lemondását — A német és olasz külügyminiszterek garancia-levele Románia határainak biztosításáról

Erélyes közrendészeti intézkedések minden tilos politikai tevékenység meggátolására

Bucurestiből jelentik: A királyi udvarnagyi hivatal 90. számú jelentése. Öfelsége az uralkodó szeptember 3-án a következőket fogadta munkahallgatáson: Manoilescu Mihai külügyminiszter, Gomoiu Victor egészségügyi, Gruja Ion igazságügyi miniszter. Bucuresti 1940. szeptember 3.

Bucurestiből jelentik hivatalosan: Cretu Napoleon nemzetnevelésügyi államtitkár és Simionescu Ion dr. egészségügyi államtitkár benyújtotta lemondását. Az uralkodó mindkét lemondást elfogadta.

Bucuresti. A főudvarnagyi hivatal 91. számú

Rendzavarási kísérletek Bucurestiben, Brassóban és Constantában

Bucurestiből jelentik: Szeptember 3-án este kísértet történt a közrend megzavarására. Katonaruhába öltözött fiatal egyénekből álló csoport benyomult a barcasai rádióleadó helyiség épületébe és a csoport a helyőrségnek adta ki magát. A csoport tagjai a készülékekben jelentéktelen rombolásokat okoztak. Hasonló módon járt el ugyancsak fiatalembe-

jelentése: A királyi ház minisztere jelent: Öfelsége szerda délelőtt kihallgatáson fogadta Gigurtu Ion miniszterelnököt, aki benyújtotta az uralkodónak a kormány lemondását. A király a lemondást elfogadta.

Öfelsége ugyancsak szerda délelőtt kihallgatáson fogadta Ion Antonescu tábornokot, akit megbízott a kormány megalakításával.

Bucuresti Hivatalosan jelentik: A szeptember 3-án történt események következtében Urdareanu Ernest főudvarmester, a királyi ház minisztere szeptember 3-ával benyújtotta lemondását. A lemondást szeptember 4-ével elfogadták.

rekéből álló csoport, amely a telefonársaság központi palotájában ugyancsak néhány revolverlövési adott le. Mindazokat, akik az említett cselekedetek elkövettek, nyomban letartóztatták. Hasonló komolytalan és eredménytelen kísérletek történtek Brassóban és Constantában. Ezeknek tetteseit is letartóztatták.

Szigoruan tilos a Nemzet Pártján kívül minden politikai tevékenység

Bucurestiből jelentik: A belügyminiszterium közli: „A belügyminiszter urnak tudomására jutott, hogy a felfoszlatott politikai pártok egyes tagjai olyan tevékenységbe kezdtek, amely a román főállás állam által hozott törvényekbe ütközik. Az ország egyetlen elismert és törvény által megengedett politikai szervezete: a Nemzet Pártja. Felgyelmezettjük a már említett személyeket, hogy a román állam védelmére szóló törvény értelmében minden hasonló ténykedést fgházbüntetéssel sújtanak. A belügyminiszterium az ilyen politikai tevékenységet az állam biztonságára és rendjére veszélyesnek tartja és ezért a fogházbüntetésen kívül az 1938. április 14-iki törvényt is alkalmazni

fogja, vagyis ezen személyek számára kényszer-lakhelyet jelöl ki. Popescu David, belügyminiszter.”

Szeptember 7-ig meghosszabbították a zene- és vígjátszótilalmat

Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter a látványosságok, mint varieték, lóversenyek, sportjátékok, táncestélyek fellügmentése tárgyában, valamint a zenei előadások, családi összejövetelek tekintetében kiadott korábbi rendeletét 1940 szeptember 7-ik napjának éjleli 24 óráig meghosszabbította.

Bucurestiből jelentik: A bucuresti rádió további intézkedésig zenés műsört nem közvetít.

Dragalina tábornok változatlanul hadtestparancsnok és résztvesz a román-magyar bizottság munkájában

Bucuresti Hivatalosan jelentik: Egyes külföldi rádióállomások olyértelmű híreket közöltek, mintha Dragalina tábornokot katonai parancsnoki állásából elmozdították volna. Ezzel a híreszteléssel szemben bucuresti hivatalos helyen megállapítják, hogy Dragalina Cornel tábornok

változatlanul egyik hadtest parancsnoka és egyben a román-magyar tárgyalóbizottság katonai osztályának elnöke.

Bucurestiből jelentik: Alexianu királyi helytartó Háromszék megyébe utazott a kiürítésrel kapcsolatos munkálatok felülvizsgálására.

Ribbentrop és Ciano levele Romania határainak biztosításáról

Bucurestiből jelentik: A bécsi döntőbíró-sági határozat után a román állam területi sérthetlenségét biztosító megállapodásból kifolyóan a német külügyminiszter a következő tartalmu levelet intézte Manoilescu román külügyminiszterhez:

Kegyelmes Uram,

a német kormány nevében és megbízásából van szerencsém Önnel a következőket közölni: Németország és Olaszország a mai naptól kezdve magára vállalja, hogy a román állam területi épségét és sérthetlenségét biztosítja. Kérem fogadja ez alkalommal is legőszintebb tiszteletem kifejezését.

Bécs, 1940. augusztus 30

Joachim von Ribbentrop

Ciano gróf olasz külügyminiszter ugyan ebből az alkalomból az alábbi tartalmu levelet küldötte Manoilescu román külügyminiszternek:

Manoilescu Mihai urnak

a román királyi kormány külügyminiszterének

Kegyelmes Uram,

az olasz királyi kormány nevében és megbízásából van szerencsém az alábbiakat közölni: Olaszország és Németország a mai naptól kezdve magára vállalja a román állam területi sérthetlenségének biztosítását.

Kérem fogadja megkülönböztetett nagyrabecsülésemet.

Bécs, 1940. augusztus 30

Ciano.

Manoilescu Mihai a német birodalmi és az olasz császári és királyi külügyminiszterektől kapott jegyzékre a következő jegyzékkel válaszolt:

„Nagyméltóságtól jegyzékét amely a román állam területi integritását és sérthetlenségét Németország és Olaszország részéről biztosítja — megkaptam. A román királyi kormány megegyedéssel veszi ezt tudomásul és ezennel elfogadja a német és olasz birodalmak részéről adott biztosítékokat. Fogadják Excellenciás uraim megkülönböztetett tiszteletem kifejezését

Bécs, 1940. augusztus 30.

Manoilescu Mihai

A kolozsvári egyetem átadása

Kolozsvárról jelentik: A „Romania” kolozsvári tudósítója telefonjelentésében beszámolt arról, hogy a kormány intézkedéseinek birtokában az egyetem tanári kara teljes ülést tartott. Az ülés folyamán Stefanescu-Goanga rektor a tanárok tudomására hozta a miniszterium rendeletét, amely az egyetem kiürítésére vonatkozik. Az ülés során több tanár beszédet mondott és tiltakozásának adott kifejezést a döntőbíró-sági ítélet ellen. Végül elhatározták, hogy az egész tanári kar meg fog jelenni a magyar bizottság előtt, amely átveszi majd az egyetemet. A tanári kar úgy döntött, hogy az egyetem irattárát, a román jellegű tudományos anyagot elszállítják.

A „Curentul” tudósítója ugyancsak beszámolt az egyetem tanári karának döntéséről és hozzáteszi, hogy az átadást végző román-magyar vegyes bizottság a hét végén fog összeülni. A lap még arról is hírt ad, hogy a kolozsvári román szellemiség számos vezető egyénisége úgy döntött, hogy ott marad a román nép körében, ne hogy az szellemi vezetők nélkül maradjon.

Kormánybiztosságot létesítettek a kiűritett területekről érkező román lakosság számára

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap rendelet-törvényt közöl, amelynek értelmében a kiűritett területeken lakó románok ügyeinek intézésére kormánybiztosságot szervez. Ezt a kormánybiztosságot egy miniszter, vagy egy államtitkár vezeti.

A kiűritett területekről érkezett román lakosság ügyeinek intézésére általános kormánybiztosság létesítéséről szóló rendelet-törvény rendelkezései a következők:

1. A miniszterelnökség mellett megalakul a kiűritett területekről érkezett román lakosság általános kormánybiztossága.
2. Az általános kormánybiztosság hatásköre a következőkre terjed ki:
 - a) Elintézi mindazokat a gazdasági, társadalmi, közművelődési és jogi problémákat, amelyek a kiűritésre kerülő területről érkező román lakosság elhelyezkedésével kapcsolatban felmerülnek.
 - b) Elosztja az ideérkező román lakosságot az ország területén.
 - c) Gondoskodik ennek a lakosságnak a nemzeti életbe való bekapcsolódásáról.
 - d) A magánkezdemenyvezéssel együtt gondoskodik vidéki és helyi alakulatok létesítéséről, amelyek feladata a kiűritett vidékről érkezett lakosság problémáinak megoldása.
 - e) Elkészíti az általános munkatervet a kiűritett lakosság elhelyezésével kapcsolatban és gondoskodik annak megvalósításáról.
3. Az általános kormánybiztosságot teljes hatalommal egy miniszter vagy államtitkár vezeti, akit munkájában 3 külön biztos támogat. Ezeket királyi dekrétummal nevezik ki.
4. Az általános kormánybiztosság mellett felső irányító tanács működik, amelynek 6 ismert szaktekinthely a tagja, akiket miniszteri határozattal neveznek ki. Ennek a bizottságnak a 3 különleges biztos jogszerinti tagja. Szükség szerint meghívhatók tanácsadói minőségben a legfelsőbb irányító tanács felé a különböző közigazgatási szervek vezetői vagy pedig más illetékes személyek. A legfelsőbb irányító tanács elnöke maga a miniszter, ez a tanács azonban kinevezett alelnök elnöklétével is működhetik.
5. A legfelsőbb irányító tanács a miniszterium tanácsadó szerve. A miniszter kérésére, vagy pedig saját kezdeményezéséből tanulmányozza a román lakosság kiűritésével és az állam életébe való bekapcsolódásával kapcsolatos problémákat és javaslatait a miniszter elé terjeszti jóváhagyás végett. Ebből a célból albizottságok formájában is működhetnek szakkérdések megvitatása végett, amelyek azután a teljes tanács elé kerülnek. A miniszter felhatalmazhatja a tanács tagjait arra, hogy vizsgálatokat folytassanak, helyezni szemlén vegyenek részt, másrészt pedig ellenőrzik az általános kormánybiztosság által hozott határozatok végrehajtását. A hatóságok kötelesek mindenben elősegíteni az említett tanács tagjai munkájának keresztmívelését.
6. Az általános kormánybiztosságot ügyvezetési szempontból vezértitkár vezeti, akinek miniszteriumi vezértitkári rangja van.
7. Az összes hatóságok kötelesek végrehajtani az általános kormánybiztosság rendelkezéseit, egyben pedig el kell végezniük a kormánybiztosság által rájuk szabott munkát. A magánvállalatok függetlenül attól, hogy milyen jogi formában működnek, kötelesek tiszteletben tartani és teljes mértékben végrehajtani a kormánybiztosság általános jellegű rendelkezéseit, vagy pedig irásos különleges aláírásait.
8. Mindazon köz- és magán-szervezetek, amelyek jelenleg működnek és hasonló céljuk, az általános kormánybiztosság célkitűzéseivel, a kormánybiztosság ellenőrzése alá kerülnek. A földművelésügyi miniszterium telepítési szolgálata a jelen rendelet-törvény életbelépésével egyidejűleg az általános kormánybiztosság hatáskörébe megy át.

9. Az általános kormánybiztosság megszervezése miniszteri rendelettel történik. A kormánybiztosság közigazgatási személyzetét pedig a többi közintézményektől helyezik át.

10. A szükséges költségeket a pénzügyminiszterium, míg az irodahelyiségeket a nemzetgazdasági miniszterium bocsátja rendelkezésre, így tehát a kormánybiztosság a nemzetgazdasági miniszterium épületében fog működni.

Minisztertanács tárgyalta a lakbérleti szerződésekkel kapcsolatos ügyeket

Bucurestiből jelentik: Kedd este négy órakor Gigurtu Ion miniszterelnök elnöklétével minisztertanács volt. Megtárgyalták azt a törvénytervezetet, amely bizonyos bérlok számára nyújtott jelenlegi kedvezményes meghosszabbításról és szabályozásról szól. Szóba került az, hogy az ezután kötetendő vagy 1940. október 26-ikán (Erdélyben november 1-én) kezdődő bérleti szerződések legmagya-

Aktatáskák, Iskolatáskák, Könyvszüljak Bőröndök a legjobb és legolcsóbbak

Kramarovic Bőröndösnal, P. Avram Iancu 3.

sabb bérét szabályozni fogják. Az új 21 óra-
kor véget ért.

A craiovai tárgyalások

Craiova. A román-bulgár technikai bizottságok elkülönítve dolgozták ki azon terveket, amelyekre vonatkozólag főbb vonalaiban már a két bizottság között megegyezés létesült.

Szófiából jelentik: A La Paroje Bulgare című lap a craiovai tárgyalásokkal kapcsolatban a következőket írja: A tárgyalások normális mederben folynak. Az újságírók, akik minden nap többé-kevésbé szenzációs eseményeket várnak, a város különböző negyedeit keresik fel, hogy azzal megismerkedjenek. El kell ismerni, hogy a román hatóságok jelentékeny módon megkönnyítik az újságírók munkáját és elsősorban Vasiliu tábornoknak, Craiova polgármesterének és Dimitriu ezredesnek, Doj-megye prefektusának kell köszönetet kifejezniük, akik a lehető legkellemesebbé teszik a tartózkodást. A távirati szolgálat tökéletes, a külfölddel való távbeszélő lehetőség szerinti normális és bármikor összeköttetést kaphatnak a külvilággal. A propagandaügyi miniszter egy sajtótanácsost küldött ki, aki ájjandóan a sajtó képviselőinek rendelkezésére áll. Amint látható, az utolsó tárgyalási napok teljesen kellemes atmoszférában telnek el. (Rador.)

Hühnlein Adolf német birodalmi vezérőrnagy aradi látogatása

Beszámoltunk már arról, hogy a román atlétikai szövetség táviratot küldött a német atlétikai vezetőknek, amelyben közölte, hogy a szeptember 7-re tervezett német-román atlétikai mérkőzés megtartását kénytelen később megállapítandó időpontra elhalasztani.

A németországi atléták csoportja, amely az előző helvi viszonyokhoz idomított edzés miatt már Romániába érkezett, elhagyta Románia területét és visszatért Németországba.

A német atléták, számszerűen hatvanan a szerdai nap folyamán érkeztek meg Ujaradra, ahol a német lakosság ünnepélyes keretek között fogadta őket. A német atléták Temesvárról jöve az esti órákba érkeztek meg gépkocsikon és motorbicikljin.

Az atléta-csapat vezetője Hühnlein Adolf vezérőrnagy, a Német Birodalom motorizált egységének tábornoka, akit Hitler vezér és kancellár bizalmával és barátságával tüntetett ki. Hühnlein Adolf vezérőrnagy még az atléta csoport megérkezése előtt gépkocsin jött Aradra, ahol az aradi német népesaport

vezető emberei ünnepélyes külsőségek között fogadták. A német birodalmi tábornok szerdán a délelőtti órákban meglátogatta az aradi Német Házat, ahol Hohn József NAP körzetvezető, dr. Krepil János, dr. Angele József és Karl Anton fogadták. Hühnlein Adolf tábornok romániai útján elkísérte a szebeni német népközösség elnöke, dr. Bruckner Wolf-ram és a népközösség ügyvezető elnöke Temesvárról: Peter Anton is.

Hühnlein Adolf tábornok rövid ideig tartózkodott az aradi Német Házban, ahol mindent megtekintett és elismerését fejezte ki a helvi vezetők előtt. A rövid látogatás után a német birodalmi tábornok gépkocsiraült és külföldre távozott.

A német atléták, akik Szebenből jöve Temesváron keresztül Ujaradon állapodtak meg, a szerdáról csütörtökre virradó éjszakát Ujaradon töltik, mint az ujaradiak vendégei. Csütörtök reggel gépkocsikon és motorbiciklivel folytatják tovább útjukat.

Az aradmegyei prefektúra és a kereskedelmi és iparkamara felhívása a kereskedőkhöz

Az aradmegyei prefektúra a következő hivatalos közleményt adta ki:

„Megállapítást nyert, hogy az utóbbi napokban több kereskedő érkezett Aradra arról a területről, amely Magyarországhoz kerül át. Ezek a kereskedők nagy mennyiségben vásárolnak be Magyarországon hiányzó árukat mint kávé, teát, borsot, rizset stb. és ezáltal nagymértékben hozzájárulnak az árak emelkedéséhez, másrészt pedig a helyi szükséglet fedezéséhez nélkülözhetetlen készletek kimerítéséhez. Erre való tekintettel a megyei prefektúra a legszigorubb intézkedéseket léptette életbe ennek az állapotnak megszüntetése érdekében. Így utasításokat adtak a hatóságoknak, hogy azonnal kobozzák el azokat az árukat, amelyeket a Magyarországhoz csatolandó területekre akarnak szállítani, azokat a kereskedőket vagy magán-személyeket pedig, akiknél az árut megtalálják, állítsák elő az ügyészségre. Megbüntetik azokat az aradi kereskedőket is, akik eladják azokat az árukat, amelyet a Románia és Ma-

gyarország közötti demarkációs vonalon túlrakarnak szállítani.

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara közli az alábbiakat:

„Értesülésünk szerint rosszhiszemű személyek az aradi cégektől különböző fogyasztási cikkeket, elsősorban pedig gyarmatárut vásárolnak össze és ezeket az árukat csalárd úton a demarkációs vonalon túli területre viszik.

Ez az eljárás az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény értelmében súlyos büncselekményt képez. Erre való tekintettel a kereskedelmi és iparkamara felhívja a városbeli és megyebeli cégek figyelmét arra, hogy az említett cikkek eladását csak megszokott vevőkörük számára eszközöljék és ebben az esetben is a normális mennyiségben, abban az esetben pedig, ha a fentemlített bevásárlók jelentkeznek náluk, hívják fel a rendőrség figyelmét ezekre a személyekre, akik a jelenlegi körülményeket arra használják fel, hogy a maguk számára törvénytelen lövedelmet biztosítsanak.”

Hitler vezér és kancellár beszédében ismertette a háboru első évének fontosabb eseményeit

A német államfő hangsúlyozta, hogy amikor Anglia három éves háboru a készült fel, utasítást adott az öt éves háboru előkészítésére. Változatlan hevesseggel támadják a német repülők Angliát

85 millió dollár értékű hadihajó-raj ellenében Anglia tengeri és légi-támaszpontokat adott át az USA-nak

Berlinből jelentik: Szerda este a berlini Sportpalotában Hitler Adolf birodalmi vezér jelenlétében bejelentették a második háboru év téli segélyakciójának megkezdését. A bevezető beszédet Göbbels dr. birodalmi propaganda-miniszter mondotta, aki hangsúlyozta, hogy az első háboru év téli segélyakciója során 681 millió márka gyűlt össze az előző évi segélymozgalom alatt összegyűlt 566 millió márkával szemben.

Göbbels dr. után Hitler birodalmi vezér emelkedett szólásra, aki beszédében a háboru első évének fontosabb eseményeit méltatta s többek között ezeket mondotta:

— A háboru kitörésekor az angol politikusok kijelentették, hogy a háboru három évig fog tartani és Anglia három éves háborura készül fel. Én ekkor utasítást adtam Göring birodalmi marsallnak, hogy mi öt éves háborura készülünk fel. Nem azért, mintha ilyen hosszú háborura számítanék, hanem mert bármilyen hosszú háboru árán is le kell győznünk ellenségeinket. Más határidőt a háboru befejezésére nem ismerek, mint ezt az egyetlen egyet.

Pusztul az angol kereskedelmi hajó-park

Berlin. (Rador.) A német véderő főparancsnoksága közli: Német tengeralattjáró, amelynek parancsnoka Endrass főhadnagy, hat kereskedelmi hajót süllyesztett el 51.507 tonna ürtartalommal. Ugyancsak ez a tengeralattjáró süllyesztette el azt az angol cirkálót, amely az utóbbi hadijelentésben szerepelt. A kereskedelmi hajók fel voltak legyervezve. Szeptember 3-án egy légi alakulat egy közép angliai repülőteret bombázott. A bombák felszállás előtti gépeket és hangárokat pusztítottak el. Továbbá bombázták Liverpool, Avemouth, Bristol Portland, Poole, Rochester kikötőket. Más repülőgépek folytatták a brit kikötők akasztását.

Angol repülőgépek az éjszaka folyamán Németország területe felett jelentek meg és többek között támadást kíséreltek meg a birodalom fővárosa ellen. Csúpan néhány repülőgépnek sikerült Berlin belvárosi negyedeibe jutni. A város területére nem dobtak egyetlen bombát sem. Brandenburg külvárosában, valamint néhány kisebb városban dobtak le bombákat, anélkül azonban, hogy jelentős károkat

Sikertelen angol légitámadás Berlin ellen

Berlin. Keddről szerdára virradó éjjel angol repülők jártak a német főváros felett, ahol éjjel után nyomban légiriadót rendeltek el. A légvédelmi tüzérség minden tevékenységüket megakadályozta. Egyébként a Ruhr-vidéken már erős német légvédelmi tevékenység fogadta az angol repülőket, akiknek vissza kellett fordulniuk és nem jutottak el az Elbához sem. Magdeburg felett bombákat dobtak az angolok, azonban erről a támadásról a részletek még hiányzanak.

Angol hadijelentés

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium kedd este a következőket közölte: „A hétfői légitámadásról beérkezett újabb jelentésekben kiténik, hogy még nyolc ellenséges repülőgépet lőttek le a léghárító ütegek, úgy hogy a németek ezen a napon összesen ötven repülőgépet veszítettek. Ebből léghárító tüzérségünk tizenkét gépet semmisített meg. A léghárítók által eddig összesen lelőtt gépek száma meghaladja a kétszázat.”

London. (Rador.) Az angol tengernagy

Angliában csodálkoznak azon, ha támadásunk késik, egyesek pedig illuziókban ringatják magukat és azt mondják: „Hitler nem jön”. Legyenek nyugodtak el fog jönni. Nem kell mindig oly kíváncsinak lenni. Ez a világ szabadd lesz. Meg kell szünnie annak a rendszernek, amikor egyetlen állam egy egész kontinenset zárhat.

Hitler ezután köszönetet mondott a német népcsoportok részéről, majd pedig megemlékezett arról, hogy az angol repülőgépek csak éjszakai támadásokat hajtának végre Németország ellen és tervszerűen polgári célpontokat bombáznak.

— Három hónapig ezt az eljárást válasz nélkül hagytuk — mondotta. — Most azonban válaszképpen a német repülőgépek éjszakai támadására felkeresik majd Angliát és ha az angolok két, három és négyezer kilogram bombát dobnak le egy éjszaka akkor mi 150 és 180 ezer kilogram bombát zúdítunk Angliára.

A birodalmi vezér beszédét a német nép egysegre való felhívásával és a végső győzelemben vetett szilárd hitének hangoztatásával fejezte be.

okoztak volna. Az ellenség 62 repülőgépet veszített, ebből 46 légiharcban pusztult el, egyet a léghárító tüzérség lőtt le, másik 15 gépet pedig a földön tették hasznavehetetlenné.

Berlin. (Rador.) Jól informált körök közlik, hogy az angol gépek nagy része, melyek keddről szerdára virradó éjszaka Németország fölött megjelentek és Berlin megtámadását kísérelték meg, valamivel éjjel után jelent meg a fővárosban, mint már a vezérkar jelentette, nem dobtak le bombát és a közönség a légiriadó felhangzása után az övöhelyekre vonult. Az angol gépek megkerülték a Ruhr-vidék léghárítóinak tüzeit.

Berlin. (Rador.) A DNB jelenti, hogy a kedden hétközvetkezett angliai német repülő-támadások számtalan tüzet robbantást és nagy károkat okoztak. Megállapítható a támadások lefolyásából, hogy a német pilóták éjszaka is kitűnően orientálódnak Anglia fölött térkép nélkül teszik meg az utat. Az elmúlt éjszaka egyébként az eddigi legnagyobb kaliberű bombákat dobták német repülők az angol katonai célpontokra.

hivatal közleménye szerint egy norvég torpedó-bárka, amely az angol tengeri egységekkel működött együtt, lelőtt egy német repülőgépet. A torpedó-bárka egy angol kereskedelmi hajó közelében tartózkodott, amikor azt német zuhanó repülőgép támadta meg.

London. Herbert Norrisson közlemezési miniszter bizottságot küldött ki, hogy azok intézzék a Közelkeleten és a Suez-csatorna

Egymás után esnek el a kenyai angol állások

Róma. (Rador.) Az olasz lapok hangsúlyozzák, az olasz csapatoknak Kenya területén való előnyomulását. A kenyai angol állások egymás után esnek el. Moyale és Dolo elfoglalása után az angolok arra kényszerültek, hogy Buna, fontos karaván-találkozóhelyet elhagyják. Ennek a területnek jelentőségét növeli, hogy a zangolok itt a közelmúltban fontos repülőteret építettek. A repülőteret az olaszok egyébként már régebben ismételtén is bombázták. A kenyai lakosság mindenütt rokonkeznyvel fogadta az olaszokat és egyes

mellett levő angol haderők municióval való ellátását, Délafrikából és Indiából. A német lapok rámutatnak arra, hogy ez az intézkedés bizonyítja, mennyire hiányzanak Angliában a nyersanyagok és az elsőrendű cikkek és a földközítengeri forgalom is tejjességgel lehetetlenné vált.

Lengyel pilóták jelentkeztek a német hadvezetőségnek

Berlinből jelenti a DNB: A brit légierő legutóbbi Berlin ellen intézett támadása alkalomával a támadó gépek egyike nem tért vissza nyugat felé, hanem keleti irányban folytatta utját. Frankfurt am Oder város közelében a repülőgép heves léghárító tüzbe került.

A német hatóságok ekkor meglepetéssel vették tudomásul, hogy az ellenséges pilóták szikratáviró utján megkísérelték az összeköttetést felvenni a közeli frankfurti repülőterrel, majd pedig azt kérték, hogy a Varsó közelében levő okcieji repülőteret világítsák ki, mert le akarnak szállani.

Valóban nemsokára az ellenséges repülőgép leereszkedett. Ekkor megállapították, hogy Sikorszky lengyel tábornok repülőszertjeiről van szó, akik önként vállalkoztak a Berlin elleni légitámadásra.

A pilóták közölték azt, hogy amennyiben szabadlábban hagynák őket úgy felföldök a németek által kívánt minden felvilágosítást megadni. Kérésüket teljesítették.

„Szabályos felderítési tevékenység”

Róma. (Rador.) A Stefani-iroda közli „valahonnan Olaszországból” a 89-es számú felderítési jelentést: A szabályos felderítési tevékenységek az egész arcvonalon tovább folytak.

Angol—olasz légi párbaj

Athén. (Rador.) A DNB jelenti: Egy brit repülőgép az elmúlt éjszaka Messemia közelében, angol—olasz légi párbaj következtében lezuhant. A gép hat főnyi személyzetét a görög hatóságok letartóztatták és Athénba internálták.

A Duce ellenőrző utja

Róma. (Rador.) A Stefani jelenti a következőket: A Duce repülőgépen Riminibe érkezett, majd pedig a környéken több hadifelszerelési gyárat meglátogatott. Faenzában a Duce résztvett az olasz katonák hadgyakorlatán. Mussolini mindenütt barátságosan elbeszélgetett a paraszttal, munkásokkal és katonákkal, akik meleg rokonszenvtüntetést rendeztek. Látogatást tett Mussolini Modenában is, ahol a gyermekegyaralótelepeket vizsgálta felül.

Ujszerű olasz repülőgépek

Róma. (Rador.) Olasz katonai körök megállapítják, hogy az új olasz légi egységek, a melyeket „Picchiatteli”-nek neveznek, olyan bombavető repülőgépekből van összeállítva, a melyek dinamikus légfékkel vannak felszerelve. Ez biztosítja a pilóták részére, hogy bukórepülés közben is a legbiztosabban irányíthatóak és szabályozhatók a gépek utvonala.

helyeken a bennszülöttek vezetői arra ajánlottak, hogy harcolnak az angolok ellen. Ez mindazt bizonyítja, hogy az olaszok sikerrel egyre határozottabban hozzájárulnak az angol tekintély csökkenéséhez.

„Svájc semlegesége nem egyszerű papírrongy”

Bern. (Rador.) A Havas-iroda jelenti: A Bund című lap a sorozatos angol határsértésekről írva, annak a véleményének ad kifejezést, hogy Anglia rövidesen meggyőződhet arról, hogy Svájc semlegesége nem egyszerű papírrongy.

Az USA személyzet nélküli repülőgépekkel kísérletezik

Los Angeles. (Rador.) A DNB közli: Egyes rádióleadó állomások azt jelentik, hogy az USA-ban olyan harci repülőgépeket készítenek, amelyek személyzet nélkül indulnak el az ellenség támaszpontjainak bombázására. Lee, az ismert televízió- és rádió-szakértő közölte, hogy a hadsereg mérnökei jelenleg

Daytonban készítenek hasonló model-repülőgépeket.

Washington. Az amerikai vezérkar egy óriási repülőgépet készítettett a daytoni gyárban. Ez a gép minden személyzet nélkül halad és televízióval valamint rádióval irányítják. Rengeteg bombát, gépfegyvert és kisebb ágyukat hord a fedélzetén.

Anglia megrohanástól tart

Stockholm. (Rador.) A DNB jelenti: A svéd lapok londoni tudósítói megállapítják, hogy Anglia az aknazárát jelentősen meghosszabbította a brit szigetektől délkeletre és különleges intézkedéseket tett aknazár létesítésére észak felé. Shetland szigetet katonai területnek jelentették ki. Ez az intézkedés a megrohanástól való

félelem miatt következett be. Illetve a Norvégia felől várható támadás miatt. Ennek a szigetnek a lakossága köteles az erődítési munkálatokban részt venni tekintet nélkül arra, hogy öregek, vagy fiatalok, asszonyok vagy gyermekek. A munka reggeli a késő esti órákig tart, naponta

Anglia tengeri és légi támaszpontokat engedett át az Egyesült Államoknak

Washingtonból jelentik: Miután a szenátus tegnap nem tartott ülést, Roosevelt a kötelező katonai szolgálato tárgyalo kamarának üzenetet küldött, amelyben közli, hogy szeptember 2-án az Egyesült Államok és Nagybritannia között Hull államtitkár lord Lofton washingtoni angol nagykövét által aláírt egyezmény folytán megállapodás jött létre, amelynek alapján

Akkor az Egyesült Államok Napoleontól vásárolták meg a Missisippi torkolatánál levő támaszpontokat és úgy akkor, mint most alapvető volt Amerikára nézve a tengeren túlról levő támadás elleni védekezés. Ezeknek a támaszpontoknak létesítése fontos a Panama-csatorna Középamerika, Mexikó és a saját partok védelmére. Világos tehát, hogy a nyugati félteke megvédése szempontjából érdekünkben áll a megegyezés létrehozása.

Roosevelt elnök üzenetében a főállamügyész mellékletét csatolta, amelyben az augusztus 27-iki kelttel véleményezi a megegyezést és azt, hogy az elnöknek hatalmában van azt végrehajtani. A függelék szerint ehhez nem szükséges a kongresszus hozzájárulása. (Rador.)

Washington. Az angol-amerikai egyezmény szeptember 2-án lépett életbe. Roosevelt fogadta az újságírókat és kijelentette előttük, hogy a főállamügyész véleménye szerint az angol-amerikai egyezményt jóváhagyás végett nem kell a kongresszus elé terjeszteni.

A torpedórombolókat, amelyeket Angliának engednek át, új ágyúkkal, továbbá torpedócsövekkel, gépfegyverekkel és léghárító ágyúkkal szerelik fel. A hadihajókat Anglia Amerikától veszi át és saját legénységével viszi haza őket.

Ötven, egyenként 1200 tonnás torpedórombolót kap Anglia az átadott területekért

Londonból jelenti a Reuter hírszolgálati ügynökség: A keddi nap folyamán Fehér Könyv jelent meg, amely a washingtoni angol nagykövét és az Unió külügyminisztere közötti azon jegyzékeket tartalmazza, melyek alapján az angol-amerikai megegyezés létrejött. Lord Lofton nagykövét jegyzéke többek között ezeket mondja:

„Van szerencsém azt értesíteni, hogy Ófelsége kormányának barátsága és rokonszenve, valamint az Egyesült Államok biztonságának őszinte óhajtása folytán meg akarjuk erősíteni az Egyesült Államok azon képességét, hogy a nyugati féltekét megvédelmezésére. Ezért Ófelsége kormányja az Egyesült Államok kormányának ingyenesen és minden fenntartás nélkül tengeri és légi bázisok céljára való felhasználás végett bérleti jogcímen Avalon félszigetét, Terra Nouva sziget déli és keleti partjait, a Bermuda-szigetek nagyjelében teresszakaszokat ad át. Ezenkívül, miután az Egyesült Államok légi és tengeri segédállamzpontokat óhajt a Caraibi-tengeren és Brit-Guvanában. Ófelsége kormányja az Unió javára megengedi a Santa Lucia, Antiqua szigeteken, Brit-Guvanában, Gerge-town város körüli 80 kilométeres szakaszban ilyen támaszpontok építését azon haditengerészeti felszerelés ellenében, amelyet az Egyesült Államok Ófelsége kormányának küldeni fog.”

Mindezek a támaszpontok és teresszakaszok bérleti jogcímen kilencvenkilenc éves időszakra dímentesen és költség nélkül adának át, kivéve azokat a járulékokat, amelyeket az Egyesült Államok a magántulajdonosok kártalanítása címén fizetni fog, és amelyeket egy későbbi kölcsönös megállapodásban állapítanak meg. Ófelsége kormányja minden lehetőségét megad, hogy az Egyesült Államok a teresszakaszok előtti területiális vizeket és légi-űrt használhassák. Minden jogot és hatalmat biztosít azok megközelítésére és megvédésére. Közös megegyezéssel állapítják meg, hogy ezeken a te-

riületeken a logszolgáltatás hogyan gyakorlandó és ugyancsak közös megállapodást fogja képezni a tengeri és légi védelem területi határa, továbbá a katonai laktanyák és segédtelepek létesítése. Ófelsége kormányja kész azonnal megnevezni szakértőit, akik az Egyesült Államok szakértőivel együtt ezeket a kérdéseket tárgyalják. Ha szakértők egymással nem tudnak megállapodni, a Terra Nouva és Bermuda-kérdések kivételével a fennmaradt kérdéseket az Egyesült Államok külügyi államtitkára és Nagybritannia külügyminisztere döntik el.”

Hull államtitkár jegyzékében a következőket vasolja:

„Az Egyesült Államok kormányja sokra értékeli az angol uralkodó kormányának nemes akcióját, amelynek célja, hogy növelje az Egyesült Államok nemzeti területének biztonságát és hogy megerősítse cselekvőképességét a többi amerikai állammal való közös együttműködésben a nyugati félteke védelmére. Így tehát az ajánlatot örömmel fogadja. Az Egyesült Államok kormányja nyomban kijelöli szakértőit, hogy azok Ófelsége kormányának szakértőivel véglegesen megállapíthassák a tengeri és légi támaszpontok pontos helyeit. A fenti nyilatkozat eredményeként az Egyesült Államok kormányja nyomban intézkedik, hogy Ófelsége kormányának átadandó ötven darab egyenként 1200 tonnás torpedóromboló Angliába elinduljon. (Rador.)

Londonból jelentik: Az admirális első lordja a Fehér Könyvvel kapcsolatban hangoztatja, hogy a megegyezés a legnagyobb meglepéssel vette tudomásul.

Az Egyesült Államok által átengedett torpedórombolók éppen akkor érkeznek, amikor az angol hadiflottára az ellenség erős nyomást gyakorol és így az amerikai hajók felbecsülhetetlen értékűek. Ez a megállapítás nemcsak azért helyénvaló, mert az Amerikából kapott torpedórombolókat a kereskedelmi hajók kísérésénél le-

het felhasználni, hanem azért is, mert az angol partokat ellenséges invázió ellen is megvédelmezhetik.

Washington, Stark, az amerikai flottabizottság elnöke kijelentette, hogy az ötven régi torpedóromboló Anglia számára történt átengedése nem gyengíti az amerikai védelem erejét.

Vegyes érzelmeikkel fogadták az USA-ban a megállapodást

Washingtonból jelentik: Mint ismeretes, Roosevelt a kongresszusnak küldött külön üzenetével tudatta az Amerika és Anglia között történt megállapodást, amelyet az amerikai külügyminiszter és a washingtoni angol nagykövét már aláírtak.

Egyes kongresszusi képviselők szigorú hírlalában részesítik az elnök tettét, más képviselők tartózkodtan viselkednek. A képviselők egy része azt a nézetet vallja, hogy az USA olcsón jutott ilyen nagyfontosságú támaszpontokhoz, amelyekért csak ötven régi cirkáló kell cserébe adnia. Az elszigetelődési politika hívei viszont diktatórikus ténvnek minősítik az elnök eljárását.

Roosevelt elnök különvontan sajtókonferenciát tartott és ott kifejtette, hogy Terra Nouva és Bermuda támaszpontjai

valósággal ajándékok Anglia részéről és hozzájárult, hogy az összes átengedett támaszpontok kizárólag amerikai ellenőrzés alatt fognak állni és szó sem lehet vegyes angol-amerikai bizottságról vagy közgazgatásról.

Az amerikai igazságügyminiszter szerint Amerika csak akkor sértené meg semlegeségét ha újonnan épített hadiszereket adna Angliának, míg régi cirkáló átengedése nem jelent háborús politikát. Különben is — jegyezte meg az elnök —

Angliának a „cash and carry” alv alapján Amerikában kell átvennie a cirkálókat.

„Az USA változatiannal távol marad a háborútól . . .”

Washington. Az USA külügyminisztériumának hivatalos nyilatkozata szerint nem jelenti az USA háboruba lépését, hanem a helyzet ahhoz hasonló, amikor az elnök 1903-ban 15 millió dollárért megvette a franciáktól Indiana államot.

Az Angliának adott cirkáló értéké mintegy 85 millió dollárt tesznek ki. Az USA különben — hangzik a hivatalos nyilatkozat — elhatározta, hogy nem lép be a háboruba. A szóbanforgó hajók 16 éve vannak már szolgálatban.

Az igazságügyminiszter szerint az amerikai alkotmány nem követeli a kongresszus jóváhagyását, mert a megállapodás megkötésére az elnök saját maga is jogosult.

Newyork. Welky köztársaságpárti elnökjelölt hozzájárult Roosevelt elnök határozatához.

azonban megjegyezte, hogyha Roosevelt a demokrácia védőjének ítsza ki magát, miért választja a megoldásoknak egy despotikus és egy diktatórikus módját?

Olasz bírálat az USA nemzetközi gazdaságpolitikájáról

Róma, Gayda a Giornale d'Italia-ban összehasonlítja az amerikai gazdasági újjászüléti tervet a tengelyhatalmak elgondolásával és leszögezi, hogy a tengely egész Európa jobb gazdasági jövőjéért küzd, míg Amerika a saját gazdasági blokádja alatt akarja tartani a Délamerikai államokat. Az USA-nak arra kell gondolnia, hogy a háború végén Japán is döntő hatalommá válik Keleten és a Délamerikai államok fel fognak szabadulni az amerikai gyámság alól, hogy terményeiket európai piacokon is elhelyezhessék.

USA politikusokkal tárgyal Csank-Kai-Sek Manilában

Tokióból jelenti a NTI: Csank-Kai-Sek tábornok, aki jelenleg Hong-Kongban tartózkodik a közeljövőben Clippe rendszerű repülőgépen Manilába utazik, ahol — a tokiói Asahi című lap jelentése szerint — amerikai személyekkel tárgyal. Jól tájékozott körök kijelentik, hogy Csank-Kai-Sek felesége a manila tárgyalás után az Egyesült-Államokba utazik, hogy ott Roosevelttel is tárgyaljon. (Rador.)

Roosevelt politikáját bírálja az olasz sajtó

Róma. (Rador.) Az olasz lapok részletesen foglalkoztak Anglia azon döntésével, amelynek következtében több légi támaszpontot átengednek az Egyesült-Államok részére. A lapok ezt

a határozatot annak tudják be, hogy Anglia rendkívül súlyos helyzetbe került azon szüntelen támadások következtében, amelyeket a tengelyhatalmak hajtanak végre ellene.

A tengerészeti támaszpontok átengedése ötven régi amerikai torpedóromboló ellenében, nem lett volna lehetséges idősebb Chamberlain, Cecil Rhodes, valamint azon sok más nagy angol államférfi idejében, akik megalapították a brit világbirodalmat. Angliának nagyon mélyre kellett süllyednie és az egész világ előtt összerombolódott tekintélye. — Alapítják meg a lapok.

A Popolo di Roma Roosevelttel legutóbbi beszédéről megállapítja, hogy választási beszédéről van szó, amely arra hivatott, hogy biztosítsa Roosevelttel harmadszori megválasztását.

Az Egyesült-Államok elnökének beszéde célzatos, mert a tengelyhatalmak nem fejegetik az USA érdekeit. Roosevelttel az, aki szüntelenül támadja és sérti Olaszország és Németország érdekeit és érdekeit. Ha létezik az USA érdekeinek ellensége — akkor Roosevelttel az, aki szétrombolta Amerika gazdasági életét — politikájának alkalmazásával. Roosevelttel azon igénye, hogy keresztény civilizáció bajnoka legyen, lehetetlenség. Ez a civilizáció Európában született meg és sokkal hivatottabb személyek vannak arra, hogy megvédjék, mint Roosevelttel.

Az olasz lapok cikkét a legmélyebb felháborodással fejezi be, különösen hangsúlyozva, hogy Krisztus nevét belekeverik a választási küzdelmek harcába.

Milano. (Rador.) A milanoi lapok, akár csak a római újságok Anglia gyengeségének tulajdonítják azt az egyezményt, amelynek következtében az USA ötven torpedórombolót ad át Angliának a tengeri támaszpontokért. A Popolo d'Italia című lapnak is ugyanez a véleménye, míg a Stampa szégyenteljes egyezménynek minősíti, amely kétségbeesett kísérlet Anglia megsegítésére.

Eden beszéde a hadihelyzetről

Londonból jelentik: Eden hadügyminiszter kedden beszédet mondott és többek között ezeket jelentette ki:

— Anglia harca a szigetország körül tovább tart. Számunkra augusztus hónap több szempontból is a legjobb hónap volt a háború megkezdése óta. Ennek ellenére meggondolatlanság lenne azt képzelni, hogy a németek részéről tervbevevett előzárás veszélye az ősz közeledte miatt elmúlt. Ellenkezésképp,

semmilyen jel nem mutat arra, hogy Hitler lemondott volna arról a szándékáról, hogy országunkat előzárással szállja meg.

Inkább azt mondhatnánk, hogy számos ok arra készítet bennünket, az eljövendő hetekben álljunk részen. A jelszó: vigyázzunk és védekezzünk, nem úgy, mint egy olyan csapat, amely egy védelmi vonalat véd, hanem egy olyan hadsereg, amely parancsot vár, hogy harcba induljon, amikor az ellenség közelébe érkezik. A védelmi munkálatok rendkívül nagy mértékben előrehaladtak és ez valóságos nemzeti átalakulást jelent.

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség közli, hogy Churchill miniszterelnök csütörtökön az alsóházban a háború menetéről beszédet mond. (Rador.)

Derülátó az angol hadigazdálkodási miniszter

Londonból jelentik: Dalton hadigazdálkodási miniszter az első háborús év eredményéről nyilatkozott a Reuter-ügynökség munkatársai előtt. A miniszter többek között hangzott, hogy a háború első nyolc hónapjában

a németek tartalékai csökkenni kezdtek. A német hadsereg előzárta Nyugateurópát és egyesek azt képzelik, hogy ezek a katonai sikerek a zárlatot meggyengítették. Semmi sincs olyan messze az igazságtól, mint ez a hiedelem. Tény, hogy a németek az elfoglalt területeken bizonyos tartalékokat találtak, amelyeket hazavittek és így Németország helyzete a fontosabb nyersanyag és a vaskészletek tekintetében megjavult. Ennek ellenére azonban a nyersanyagok nagy részében hiányt szenved, mert a nyugati területeken sem természetes textilanyagokat, sem pedig gumi, petroléumot és nem-vas tartalmú fémeket nem talált, amelyekben Németország amúgy is szűkölködik. A háború kitörése előtt a Harmadik Birodalom ezeket az anyagokat impor-

Uj rendszert és új embereket sürget borulató cikkében a Daily Mail

Genfből jelenti a DNB: A londoni Daily Mail a háború első évének eredményéről írva, többek között ezeket mondja: A szárazföldön katasztrofális évünk volt, a tengeren mindent elkövetünk, amit tehetünk. Nem kell illúziókban ringatnunk magunkat, mert a lezárt esztendő messze áll attól, hogy kielégítőnek mondhatjuk. Félelem uralkodik az iránt, hogy az ellenség bevonul-e, vagy sem országunkba. Ellenfeleink a helyzetet kihasználják és megakadályoznak bennünket abban, hogy közelkeleti afrikai seregeinket megerősítsük. Senki se csodálkozzék azon, ha legközelebb ellenségeink megtámadják a földközi-tengeri keleti államokat, hogy biztosítsák maguknak az iráni petroléumforrásokat. Az elének tornyosuló nagy problémák közepette új rendszerre és új

Churchill csütörtökön újból nyilatkozik az alsóházban

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti, hogy Churchill angol miniszterelnök csütörtökön újból nyilatkozatban számol be az alsóháznak a háború menetéről.

Vichy. (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelenti: Pétain tábornagy rádióbeszédet intézett a tengerentúli francia gyarmatok lakosságához. A beszédben Pétain tábornagy többek között a következőket mondta:

— Franciák! A fegyverszünet megkötése óta most először történik, hogy Franciaország hangja a birodalom teljes területén hallatszik. Az akartam, hogy az első hang, amelyet a tengerentúli lakosság, kormányzók, polgárok és alattvalók innen hallanak, az állam fejének hangja legyen. Ez az üzenet az igazság és a bizalom üzenete. Franciaország elvesztette a háborút, területének három ötödrésze meg van szállva. Az ország arra készül, hogy a tél nehézségeit leküzdje és a legsúlyosabb megpróbáltatásoknak tegyen eleget, Franciaország egysége

Japán ultimátum Indokínának (?)

Tokio. (Rador.) Illetékes helyen nem erősítik, de nem is cáfolják azokat a híreket, amelyek szerint Japán ultimátumszerűen átvonulást kér a japán csapatok részére Indo-Kínában és hogy ezt az ultimátumot az Indokínai kormány visszautasította. Politikai körökben hangsúlyozzák, hogy tisztán katonai kérdéssről van szó és hogy Nishihara tábornok a japán bizottság vezetője telihatalommal rendelkezik. Hozzáteszik még, hogy egyelőre még nem lehet tudni, hogy Nishihara tábornok milyen döntésre határozza el magát.

Miniszterválság Tokióban

Tokio. (Rador.) A Domei-iroda jelenti: Közli a DNB, hogy hivatalos körökben számolnak Yoshida tengerészetiügyi miniszter lemondásával. Sumiyama helyettes tengerészetiügyi miniszter közölte a kormány elnökével, hogy a tengerészet kívánja a jelenlegi belpolitikai helyzet következtében a tengerészetiügyi miniszter személyének kicserélését. Poli-

táta, a bevétel azonban blokádnak következtében lehetetlenné vált.

Dalton miniszter a továbbiakban hangoztatta az egyre jobban megerősödő angol légitámadást, majd így folytatta:

— Természetes, hogy a blokáddal nem lehet a háborút megnyerni, ez azonban lassan és kíméletlenül alá ássa a német ellenállást. Pillanatra sem szabad meggyengülnünk, mert csakis így vívhatjuk ki a győzelmet. Fel kell halmoznunk mindazokat az élelmicikkeket és nyersanyagokat, amelyekben ma nagy hiány van, hogy azokba az államokba küldjük, amelyek hadseregünk előretörése szabadít fel. Szeretnénk abban a helyzetben lenni, hogy minden francia családnak egy kilogramm kávé vagy más ajándékot ajánlhassak fel, abban a pillanatban, amikor Franciaország ismét visszaveri szabadságát. (Rador.)

emberekre van szükségünk. (Rador.)

Berlin. Coopman angol ezredes az Evening Standardban cikket írt, amelyben feltárja Anglia veszélyes helyzetét és rávilágít arra a tényre, hogy az angol hadiipari termelés teljesen megbénult.

Allitól fogorradalom tört ki Indokínában

Newyork. (Radiopress). Az Associated Press jelenti Vichyből, hogy a gyarmatiügyi miniszter közölte, hogy Indokínában Catroux tábornok irányításával forradalom tört ki. Ugyancsak közölték, hogy több Keletafrikai francia gyarmaton is forradalmi megmozdulások vannak.

azonban, amelyet 1000 esztendő áldozatával és erőfeszítéssel valósítottunk meg, érintetlen maradjon. Ez az egység nem képezheti vita tárgyát. Bármilyen kísérlet arra, amely ezt az egységet meg akarja bontani, bárhol is jönne és bármilyen eszmény is fűtené, törhetetlen ellenállásra talál. Napjaink első parancsa a fegyelem. A második kötelesség pedig az, hogy mindenki hátsó gondolat nélkül támogassa a kormányt abban a feladatában, amelyet teljesíteni kell. A háza szavára a gyarmati birodalom, a francia koszoru legszebb virága ezt feleli majd: „Jelen!”

Hongkong. A japán hatóságok tudomására hozták a francia indokínai hatóságoknak, hogy a japán csapatok pnteken behatolnak Francia-Indokínába. Beavatott körök szerint ez a válasza Japánra arra a Vichy részéről felelet nélkül hagvott japán ultimátumra, amelyben Nishihara japán tábornok követelte a francia kormánytól, hogy szüntessék be Csangkaisek támogatását.

politikai körökben azt hiszik, hogy ez a helyzet Yoshida egészségügyi állapota miatt következett be. Más részről a tengerészeti ügyek szóvivője szerint, Yoshida rövid ideig kórházba kell vonuljon.

Sanghaiban megölték Wang-Csing-Wei egyik alvezérét

Sanghai. (Rador.) Az itteni idegen negyedben tegnap feltűnő politikai gyilkosság történt. Ismeretlen tettes a nyílt utcán megölte tegnap Liu-San-Hait, Középkína köztársaságának elnökét, aki a japánbarát kínai mozgalom egyik alvezére és Wang-Csing-Wei egyik bizalmas embere. A NTI, ezzel kapcsolatban jelenti, hogy ez a gyilkosság óriási felháborodást keltett Japán körökben, valamint Wang-Csing-Wei pártjaveinek sorában. A hatóságok ezért a nemzetközi valamint a francia negyedben megkértszerezték a rendőrelégységet.

A háboru képekben

Lezuhant angol repülőgép

Az ellenség nyomában

Este 11 órakor záróra, fél 12 óra után tilos az uccákon közlekedni

Savoiu Gheorghe ezredes, Arad helyőrségi parancsnokának intézkedései a rendfenntartásról

Savoiu Gheorghe ezredes helyőrségparancsnok és Ionescu Iuliu dr. Aradmegye prefekusának aláírásával rendeltet jelent meg, amely utabb intézkedésig megtiltja a gyűléseket akár a szabad ég alatt, akár magánházakban, sporthelyiségekben stb. Ugyancsak tilos bármilyen demonstráció, felvonulás és a rendezés értelmében négy embernél többnek nem szabad csoportosulnia. A zárórával kapcsolatban a rendelkezés úgy intézkedik, hogy a kávéházak, éttermek, boltok, korcsmák és egyéb nyilvános helyiségek éjszaka 11 óráig tarthatnak nyitva, míg az uccai közlekedést éjszaka fél 12-ig engedélyezték. Ezen intézkedés alól csak azok esetek képeznek kivételt, amelyek az 1940. június 30-án megjelent 1. es számú rendeletben a helyőrségparancsnokság által engedélyezve vannak.

Az aradi rendőrség közli, hogy a már előzőleg kiadott különleges igazolványok tulajdonosai szolgálati érdekből továbbra is szabadon közlekedhetnek, mert az igazolványok érvényesek.

Kantint rendezett be az aradi állomáson a Vörös Kereszt

A Vörös Kereszt aradi fiókiának kezdeményezésére az aradi állomáson a kiirtendő területekről jövő lakosság segélyezésére kantint és ellátási raktárt létesítettek. Az említettek itt levest, teát, telet, kenyeret kapnak, majd pedig cukrot, petroliumot és egyéb élelmiszereket. A segélyezéshez szükséges alapokat a következő adományokból gyűjtötték össze: Aradvárosa 100.000 lei, a Mocsonyi-vállalatok Rafinóiu

Remus révén 20.000 lei, a Vörös Kereszt 50.000 lei. A jólékony nőegyesületek hölgyei működnek közre a Vörös Kereszt kirendeltségénél, az országörök pedig a csomagok elvitelében segítenek. A tanítók házában 50 ágyas ideiglenes menedékhelyet létesítettek, itt a szolgálatot két hölgy látja el.

Az albán-görög határon minden csendes...

Levélváltás Venizelos fia és Metaxas görög kormányzóik között

Róma. Azon hírekkel kapcsolatban, hogy Albánia és Görögország között demilitarizált zóna léteznék, másrészt pedig az albán határon erős olasz egységeket összpontosítottak volna, hivatalosan közlik, hogy mindkét hírt teljesen alaptalan. Néhány külföldi újságíró személyesen meggyőződhetett arról, hogy a határ védelme olasz és albán részről nem haladja meg a szokásos kereteket. Az olasz kormány szóvivője kijelentette, hogy Albániának az olasz csapatok által való elfoglalása alkalomával közölték a görög kormánnyal azt a kívánságot, hogy a görög csapatok visszavonuljanak az albán határról, tekintettel arra, hogy Olaszország nem akar tüemenni az albán-görög határon.

Az albán kormány feltevése nélkül kormányva rendelkezésére bocsátom magam, mert meggyőződésem, hogy most inkább, mint bármikor az országnak szüksége van az egységre." Metaxas görög miniszterelnök melegen válaszlevélben köszönte meg Sofokles Venizelos közlését és hangsúlyozta azt a hazaszeretetet, amely ezekben az órákban minden görögöt áthat.

Athén. (Rador.) Sofokles Venizelos, az elhunyt görög államférfi fia Newyorkból az alábbi táviratot intézte Metaxas görög miniszterelnökhöz: „Azokban a válságos időkben, amelyek hazánkat fenyegetik, kötelességemnek tartom közölni azt a nagybecsülésemet, amelyet Ön iránt érzek azon férfias magatartásért, amelyet az eseményekkel szemben tanúsít. Közlöm Önnek, hogy minden

Erélyesrendszabályok Szíriában az angol kereskedelmi szolgálat tisztviselői ellen

Róma. A Ptecolo athéni távirata szerint: Puaux, Szíria francia főkormányzója elrendelte a British Commercial Corporation fiókok tisztviselőinek és alkalmazottjainak letartóztatását. Ezekről kiderült, hogy a balkáni kereskedelmi forgalom kiépítésének ürve alatt a francia hatóságok elleni ellenállásra izgattak, azonkívül francia újságokkal kerestek kapcsolatokat, hogy azokat Palesztinába való szökésre bírják.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

BERLIN. Német hivatalos jegyzék nagy megítéléssel állapítja meg, hogy a svájci sajtó és a svájci hivatalos körök megváltoztatták álláspontjukat az angol repülőgépek által okozott határsértésekkel szemben és engedékeny és kibúváásokat kereső hangokat ütnek meg Anglia érdekében. A német hivatalos közlemény szerint ez a felfogás Svájc eddig nyilvánított semlegesességére igen rossz leányt vet.

PÁRIS. A Petain-kormány megszüntetett egy 1904. évi törvényt és visszaadta a kongresszista szervezetek oktatási jogát.

NEWYORK. Az amerikai sajtó meglepéssel fogadja Roosevelt megállapodását és egyes lapok azt kívánják, hogy a 99 évre kibérelt támaszpontok mellé szerezzék meg még Amerika számára Martinique és St. Pierre angol gyarmatokat is.

TOKIO. Joshida japán tengerészeti miniszter lemondott, mert az egész haditengerészet követelte távozását.

RÓMA. Az olaszországi actio catholica 75. éves évfordulóján XII. Pius pápa nagy beszédet mondott. A Szentatya háromnegyed óras beszédben kijelentette, hogy a modern világban és az ideológiákkal aláaknázott légkörben egyetlen út Krisztus keresztjéhez való visszatérés. A pápa, a család, az erkölcs, a polgári rend és a nemzetközi kapcsolatok megóvása mellett az hitványvédelemről is beszélt és elmondotta, hogy imádkozni fog az emberek közötti békéért.

Berlin. A DNB jelenté, hogy kedd reggel Délanglia felett lefolyt légi harc során 39 angol repülőgépet lelőttek, 15 gépet pedig a repülőterek ellen intézett támadások során semmisítették meg.

Berlin. (Rador.) A Stefani jelenté: Az Europäische Revue cikket közöl Gavdatól, a Giornale d'Italia főszerkesztőjétől Európa gazdasági újjászervezéséről, a tengelyhatalmak ezzel kapcsolatos terveiről és az amerikai gazdasági tervekről. Gayda észrevételeket fűz a két tervhez, amelyeknek látszólag ugyanazok a céljai, azonban a valóságban mégis különböznek egyben és másban. Amikor a tengelyhatalmak terve előnybe helyezi egész Európa érdekeit, az amerikai terv csak Délamerikát kapcsolja be érdekkörébe.

Adakozzunk a magyar közművelődésre! A Magyar Népközösség könyvtára minden magyarnak rendelkezésére áll díjtalanul, A fargymutató elkészítése előtt könyvtárak szíves bejárását kéri a Iosif Vulcan ucca 12. szám alatt levő Központi irodába.

Tudnivalók az új Kereskedelmi Törvényről

(8)

Uj intézkedések a bankletelekről és a biztosítási ügylet szabályozása

Irtá: MIHALIK GYULA bankéigvezető

A bank, ha pénzüsszöveget helyez el valaki letétül, megszerzi annak tulajdonát és köteles azt ugyanabban a pénzürtékben visszafizetni, mihielyt a leivő azt kéri, vagy a szerződésben kikötött határidő lejár.

A szerződés, a ki- és befizetések irásban igazolándók.

A visszafizetés ugyanazon a helyen történik, ahol a befizetést eszközölték.

A kamat a befizetés napját követő munkanaptól, a felvétel napját megelőző napig jár, ami megfelel az általános gyakorlatnak. Helyi viszonylatban a különbség csak annyi, hogy gyümölcsöző betétek másnapról kezdve kamatoznak függetlenül attól, hogy az munkanap vagy sem és a hónapok 30 nappal számítottak míg folyószámlán a kamatszámítás a naptár szerint történik.

Bankoknál letett kölcsönügyletek (értékpapírok) a leivő tulajdonában maradnak, ha csak a leivő irásban kifejezetten másképp nem intézkedik. Ha ily letétek kezelését jutalék mellett vállalja a bank, a kereskedelmi megbízásra vonatkozó intézkedések irányadók. Ha a bank bizonyos ellenszolgáltatás ellenében meghatározott célokra felhasználhatja az ilyen letéteket, értékpapírkölcsönszerződésről (contract de comodat) van szó, amelyeknél ugyanolyan címletű és jaitájú papirokat kell visszaszolgáltatni.

Safe-írók bérleténél a bank csupán fióksértes esetén felel.

A biztosítási ügylet

A biztosítási ügyletre nézve már az 1930. július 7-iki 216 sz. törvény jelentős módosításokat léptetett életbe. Ennek 46-tól 97 számig terjedő szakaszait a törvényhozó az új kereskedelmi kódexbe illesztette. Minthogy egvrészt e szakaszok részben jelentős változást szenvedtek, másrészt azok rendelkezéseit a nagyközönség nem ismeri eléggé, közérdekű mivoltuknál fogva az alábbiakban ismertetjük:

Ha a biztosító valamely biztosítási szerződés kötésére, meghosszabbítására, vagy módosítására kapott ajánlatot, 15 nap alatt, orvosi, vagy szakértői vizsgálat szükségessége esetén pedig 30 nap alatt nem fogad el, az ajánlat minden következmény nélkül visszavonható. Az ajánlat elfogadása határozott nyilatkozattal, a kötvény megküldésével, a díjnyugta bemutatásával, vagy más irattal történik.

A biztosítási szerződés ép ugy, mint annak minden módosítása és toldaléka csak irásban érvényes. Olyan semmiségre, vagy jogvesztésre vonatkozó záradékok, amelyekre nézve nincs törvényes intézkedés, csak akkor érvényesek, ha azok a többi biztosítási feltételekkel viszonylatban szembetűnő módon vannak feltüntetve.

A szerződéskötésre felhatalmazott biztosítási ügynök minden a szerződés megkötésével, módosításával, vagy megszüntetésével járó ténnyekre, nemkülönben a díjak beszedésére jogosult, ha a képviselői szerződés másképp nem intézkedik. Azok az ügynökök, akik szerződés megkötésére nem jogosultak, irásbeli nyilatkozatot, vagy más nyilatkozatot az ajánlattevőtől elfogadhatnak és az esedékes díjakat behajthatják.

A biztosítás nemcsak a szerződőfél, hanem más személy javára is szólhat. A harmadik meg nem nevezett személy javára történt biztosítás ugy tekintendő, mint amelyet annak részére kötöttek, akié a kár bekövetkezésekor a biztosított érdek. (Ujítás a német kereskedelmi törvény alapján, amikor tárgyak biztosításánál a biztosított nem tudja, hogy az esemény bekövetkezésekor a tárgyak tulajdonosa lesz-e még, vagy sem.)

Aki felhatalmazás nélkül más részére köt biztosítási szerződést, felelős a díjnyugták kiváltásáért. A harmadik személy utólagos jóváhagyása még a károkozó esemény bekövetkezése után is érvényes.

Mind a szerződés aláírója, mind a harmadik személy a biztosítási feltételek betartására van kötelezve, függetlenül azoktól a kötelezettségektől amelyek mindegyiküket személyesen illetik.

A szerződésből kifolyó jogokat az érdekelt fél csak akkor érvényesítheti, ha a kötvény birtokában van. A harmadik személy keresetet indíthat a szerződés aláírója ellen a kötvénynek

a kifizetett díjnyugták és az átadással esetleg felmerülő költségek megfizetése ellenében történő kiszolgáltatására.

A biztosítási kötvény névre, bemutatóra, vagy rendeltetve szólhat. Törvényes formában átruházható és zálogba adható. A forgalmányok alakjára nézve a váltótörvény rendelkezései az irányadók. A biztosító a kötvény felmutatójával szemben — ugyanezen törvény rendelkezése értelmében — a kötelezettség érvényét, a jogcím formáját, vagy a bemutató személyét illetően kifogással élhet.

Az ajánlattevő köteles a biztosítónak a szerződés megkötése előtt, személyére, illetve a harmadik személyre és a biztosítandó kockázatra vonatkozólag minden lényeges körülményt tudomására adni. Az ajánlattevő részről közzét minden hamis, vagy téves adat, vagy fontos körülmény elhallgatása ha nincs is befolyással a kockázat realizálására, de ha a biztosító a való tényállást ismerve nem, vagy csak más feltételek mellett járult volna hozzá a szerződés megkötéséhez, a szerződés érvénytelenségét vonja maga után. Lényeges körülményeknek azokat tekintik a törvény amelyekre nézve a biztosító a kötvény kiegészítő részét képező kérdőívben, vagy más iratban a szerződés megkötésekor vallomást kért. A szerződés érvénytelenítése esetén a biztosító kérheti a díjak megfizetését azon időpontig, amikor az érvénytelenítés oka tudomására jutott. E naptól számított 30 napon belül a biztosítottat a szerződés érvénytelenítéséről, ajánlott levelezőlapon értesíteni köteles. Ha szerződést érvénytelenítő okok oly ügynöknek jutottak tudomására aki szerződéskötésre nincs felhatalmazva, a biztosítóra nézve ez jogi következményekkel nem járhat. Ha az esemény a biztosító szerződésbontásra vonatkozó akaratának nyilvánítása előtt bekövetkezett, a jóhiszemű biztosítottak joga van a valóságban fennálló körülményeknek megfelelő bevallás és a szerződés megkötésekor érvényben volt díjszabás alapján kiszámított díjnak a ténylegesen befizetett díj összegével arányosan csökkentett összegű kártérítésre, kivéve azt az esetet, ha a biztosító igazolni tudja, miszerint a valóságnak megfelelő körülményeket ismerve a szerződést nem kötötte volna meg. Ha ily biztosítás több kockázatra szól és a biztosított igazolni tudja, hogy azokat a biztosító azonos feltételek mellett

A biztosító felelőssége és a biztosítás felmondása

Ha a biztosítás több kockázatra szól a biztosítás érvényben marad azokra nézve, amelyeknél a kockázat nem módosult, vagy nem következett feltételek, ha a biztosító ezeket azonos feltételek mellett, külön is hajlandó lett volna vállalni.

A biztosító felelős a biztosított vétkes mulasztása folytán bekövetkezett károkért, sőt bűnös mulasztás esetén is, ha ellenkező megállapodás nincsen.

Ha a mulasztás készakarva történt a biztosító a bekövetkezett károkért nem felel. A biztosító kártérítési kötelezettsége fennáll, ha a kárt oly személyek bármily természetű és bármily súlyos mulasztása okozta, akikért a biztosított polgárilag felelős.

Ha a szerződés időtartama a kötvényben feltüntetve nincsen, az egy évre szólanak tekintendő.

Az évi díjnyugták kivéve, az első 12 év elmúltával a szerződőfelek bármelyikének jogában áll a szerződéstől hármikor visszalépni oly módon hogy a biztosító erről székelyhelyén (ott aláírt nyilatkozattal is), a biztosított pedig a kötvényben feltüntetett lakóhelyén hat hónappal korábban ajánlott levelezőlapalal értesítendő.

Ha a szerződés halgatólagos megújítást tartalmaz, az csupán évről-évre érvényes. A felmondás ez esetben, az előző bekezdésben foglalt rendelkezések figyelembe vételével, a szerződés lejártá, illetve minden halgatólagosan meghosszabított év vége előtt 30 nappal történik.

A legelső díjnyugta kivételével, a díjnyugták és azok járuléka a biztosított lakóhelyén fizetendők, ha csak más kikötés nincsen. Ha a díjnyugtát az esedékességkor nem váltják be, a biztosítónak a biztosított vagy a díjnyugták beváltásáért megbízott személy szerződésben megjelölt lakóhelyére címzett ajánlott levelezőlapalal

külön is vállalta volna, a szerződés érvényben marad mindazokra a kockázatokra nézve, amelyeknél a heivtelen vallomás, vagy elhallgatás nem bír fontossággal.

A helytelen bevallás, vagy elhallgatás következménye a harmadik személyre is hárul, akinek javára a biztosítást kötötték.

A biztosítási szerződés semmis, ha nem volt kockázat, továbbá, ha a szerződés megkötése előtt a kockázat vagy a biztosított érdek megszűnt, vagy pedig a károkozó esemény bekövetkezett.

Ez esetekben a díj a biztosítottnak a felmerült költségek levonásával visszafizetendő. Ha a biztosított ezen érvénytelenítő okok tudatában volt, a biztosító megtarthatja a beszedett díjakat s ezenfelül költségeinek megtérítését is kérheti. Ha a kockázat a szerződés megkötése után szűnt meg, a szerződés jogszerint felbontottnak tekintendő, mihielyt a biztosító erről értesülést szerzett. Ez esetben csak a folyó évi díj követelhető. Ha a megkötött szerződés csak később leivő életbe és a kockázat már korábban megszűnt, a biztosító a díjat a felmerült költségek levonásával visszafizeti.

Valahányszor a kockázat annyira súlyosodik, hogy a biztosító a szerződés megkötésekor az új térválás fennforgása esetén azt egyáltalán nem, vagy csak felemelt díjtétel mellett vállalta volna, a biztosított a társaságot ajánlott levelezőlapalal értesíteni köteles és pedig azonnal, ha a súlyosbodás az ő ténykedése folytán, 5 napon belül pedig, ha anélkül állott be. Mindkét esetben a biztosítónak joga van a szerződést felbontani, vagy új díjtételt felajánlani. A szerződést felbontott, ha a biztosított, a szerződésben feltüntetett lakóhelyén erről ajánlott levelezőlapalal értesítette, az új díjtételt 5 napon belül nem fogadja el. Ha a kockázatot a biztosított ténykedése súlyosította, a szerződés felbontása esetén a biztosító kártérítést követelhet. Mindazonáltal a biztosító nem érvényesítheti a kockázat súlyosbodásából eredő jogait, ha a térvé tudomásul vétele után 30 napon belül ajánlott levelezőlapalal nem értesíti a biztosítottat, hogy a szerződést felhontia vagy a díjtételt felemeli, illetve, ha a korábbi díjtétel beszedését folytatja. Attól a naptól kezdve amikor a biztosított a kockázatot súlyosította, illetve a súlyosító körülményt megtudta, a fentemlített értesítések megtörténtéig a biztosítás fel van függesztve. Ha az esemény az értesítés megtörténte után, de a szerződésnek a biztosító által történt felmondása, vagy az új díjtételre vonatkozó megállapodás előtt következett be, a jóhiszemű biztosítottak a már említett módon csökkentett kártérítésre lehet igényre. E bekezdésben foglaltak nem vonatkoznak a szállítmánybiztosításokra.

történő felszólításától számított 15 nap múlva, a biztosítás hatálya szünetelőbe lép. Ujabb 15 nap múlva, a biztosító ugyanily módon közölheti, hogy a szerződést jogszerint felbontottnak tekintli. Ha ez utóbbi határidőt elmulasztja, a szerződés végrehajtását bírói uton szorgalmazhatja. A szerződés felbontása esetén a biztosító a folyó évi díjnyugtáknak és járulékaiknak megfizetését kérheti. A szünetelőben lévő biztosítási szerződés az összes hátralékos díjnyugták és a felmerült költségek kiegyenlítését követő nap déien ujiból érvénybe lép.

A biztosító nem utasíthatja vissza a jel- vagy kézzáloghatóleivőket a harmadik biztosított, vagy kedvezményezett, vagy bárki más a biztosítás iolytatásában érdekelt személy által felajánlott díjfizetéseket.

Ha a díjtétel meghatározásakor kockázatot növelő körülmények jöttek számításba amelyek később eltűntek, kérhető a díjtétel leszállítása a biztosító díjszabása szerint, viszont erre a biztosító a szerződést felbonthatja.

A biztosítónak joga van a kiegyenlített díjnyugtákat a kedvezményezettnek kifizetendő összegből levonásba hozni.

A biztosított elhálózása, vagy a biztosított tárgy elidegenítése esetén, a biztosítás jogszerint folytatódik az örökös illetve új tulajdonos javára, ha azok a szerződésben a biztosított részére előírt kötelezettségeknek eleget tesznek. Mindazonáltal a biztosító, az örökös, vagy új tulajdonos a szerződést fel is bonthatja, a biztosító oly módon, hogy mihielyt az örökös, vagy új tulajdonos a szerződés átruházását kérte arra nézve 15 napon belül nyilatkozik. E rendelkezések a rendeltetve, bemutatóra, vagy meg nem nevezett személy javára szóló kötvényekre nem vonatkoznak. Ha több örökös, vagy új tulajdonos van, ezek a díjnyugták beváltásáért egyetemlegesen felelősek. (Folytatás.)

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-52. Székhely: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 || Egy hónapra 70

Alexandria tegnap és ma...

Irtó: Hönlingsberg Lici

Csillag, ragyog, szikrázik az ég, a tenger, a levegő és álomszerű színárnyalatokban olvad össze, mikor mintegy mesészerűen előtűnik Alexandria.

Alexandria — a Földközi-tenger legszebb gyöngye — mondják büszkén az egyiptomiak.

A hajó fedélzetén álltam és a víz fölé hajolva, erősen megszorítottam a korlátot, hogy érezzem — valóság, természetes jelenség, — a tengerből kiemelkedő Alexandria.

A hajó lassan befut a félkörörajaku, óriási méretű kikötőbe. Kis motorcsónak jön elébünk, a zöldszínű, csillagos egyiptomi lobogót fújja a szél — az egyiptomi katonák tisztelgetve megfordulva előttünk megy a partig. A leereszkedő hajó-lépcső aljánál trópusi sisakos és piros fezes, mosolygó egyiptomi katonák állnak.

Régi szilveszter esték jutnak eszembe, piros papírból készült aranyholdas, fekete bojtos sapkák — melyek itt komoly valóságot jelentenek.

Még sokáig nem lehet be menni a városba — de a kikötő mozgalmas, színes élete érkező és távozó hajók — elég látni valót nyújtanak.

Nagyon sok hajó áll a kikötőben, a világ minden részéből, látni a különböző színű zászlókat, nevetek — és a hatalmas csatahajókat, melyek mellett kis tengeralattjárók húzódnak meg — csak fénylő tetőjük emelkedik ki néha a vízből.

A fényes, ragyogó tiszta hajók fedélzetén a matrozok árbocokon, köteleken, korlátokon állnak, ülnek olyan természetes könnyedséggel, mintha nem létezne a nehézkedés törvénye, mintha testük egy lenne a hajó testével. Az elmaradhatatlan pipa a szájuk szögletében.

A fess, csinos hajóstiszt udvariasan kiveszi a pipát a szájából és kedvesen mosolyog, — mikor kattan a fényképezőgépem.

Lehet, hogy már valamelyik hullámsír mélyén alussza örök álmát, a napégette arcú kedves hajóstiszt, matrozáival együtt s izmos, barna kezük örökre elengedte a kurta száru pipát.

A város Alexandria, nagyforgalmu széles utcáival, elegáns üzleteivel, hieroglifákkal a cimpáblákon, bő, fehérbarnuszos fezt viselő férfival, hosszú fekete ruhás, fekete fátalos vagy széldíven elegáns asszonyaival kelet és nyugat.

A tengerparton, magas fehér márvány lépcsők tetején, pálmák és oszlopok között áll Ismail szobra. Egyenruhás, fezt viselő alakja, komolyan néz előre, — a tenger felé — a messzeségbe, mint ha minden időkben ővni és védelmezni akarná Alexandriát.

Este ismét a hajón vagyunk, mert utam tovább visz Alexandriából. A fedélzetén felelők egy fekvőszékbe. A hajó előtt őrt állanak az egyiptomi katonák. Alakjuk komoly és mozdulatlan. A tenger mély kékje most sötét és titokzatos, a megcsillanó hullámok enyhén ringatják a hajót.

A fényes, kivilágított Alexandriára, a tengerre, a sötét hajófedélzetre ráborul a csillagos alexandriai éjszaka. Olyan közeledek, fényesek és nagyok a csillagok, hogy az ember azt gondolja, csak fel kellene állni és fejnyujni értük Vontafott keleti zene hallatszik, a szél hozza és viszi a hangokat.

De ebben az álombarátság csendben — mégis — érezni vajamit.

A keletnek azt a nagy nyugalmát — mely mint egy védőpáncél borul föléje — titokzatos örök nyugtalanítják.

Érezni a tengeri szél sós áramlatában, a zene pontfótt mejódiájában, az őrt álló katonák moz-

dulatlan arcában és a hatalmas csatahajók fenyegető némaságában.

A látóhatár minden oldaláról — egyszerre — fény sugarak szöknek a magasba. Sok-sok fénykéve, hajladoznak, összeborulnak, szétválnak, keresnek kufatnak. Egy reflektor nagy magasságban megtalál egy repülőgépet. Erre mind oda irányul, a gép olyan a nagy megvilágításban — mint egy kis fekete jégy.

Elálló lélegzettel nézem a csodálatos színjátékot a valóságűjjenül közeli, csillagos, még éjszaka is sötétkék égbolton, a mindég újból és újból felszaladó fénycsóvákat.

A repülőiskola gyakorlatozik — mondja melletttem valaki.

És ma, pontosan egy év múlva, kinyitóm az újságot, — benne a sok cím között az egyik vas-tág beüvevel szedve: a Reuter távirati iroda jelenti, hogy a ma reggelre virradó éjszaka ellenséges repülők bombázták Alexandria városát és a kikötőt.

— SZIVROHAMOT KAPOTT BÉCSBEN MANOILESCU MIHAIL KÜLÜGYMINISZTER. Bucuresti. A "Romanja" című lap írja: Manojescu Mihail külügyminiszter a bécsi Belvedere kastélyban a döntőbíróház határozata után szivrohamot kapott és orvosi kezelésben kellett részesíteni. Ribbenrop birodalmi külügyminiszter intézkedésére, Eisenschimmer-Eisen Otto, a híres bécsi orvos-tanár Bucurestiiig elkísérte a román külügyminisztert. Manojescu Mihail állapota azóta annyira javult, hogy nem szorul orvosi kezelésre.

Az aradi római katolikus egyházközség

felhívása

Az aradi római katolikus egyházközség — mint iskolajenrtartó — felhívja a szülők figyelmét arra, hogy az aradi római katolikus egyházközség magyar anyanyelvű tanítézményeiben a tanítás a vonatkozó törvények által előirt időben pontosan megkezdődik. A beiratkozások zavartalanul folyamatban vannak.

Az aradi római katolikus egyházközség vezetősége.

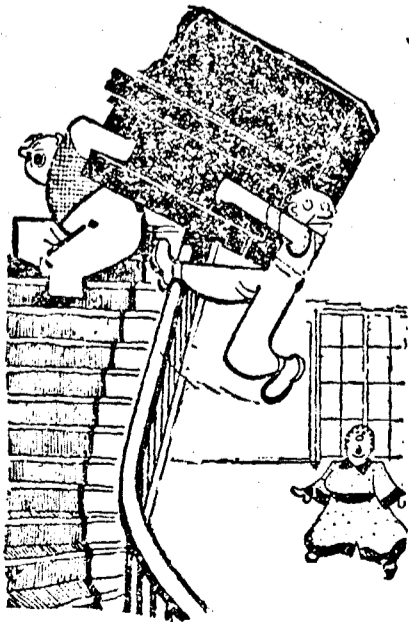
— A STRAJA TARIJ PARANCSNOKSÁGÁNAK RENDELKEZÉSE. Bucuresti. A Straja Tarij parancsnoksága a következő rendelkezést adta ki arra való tekintettel, hogy a nemzetnevelésügyi minisztérium az országország rendelkezésére bocsájtotta október 1-ig a középiskolai ifjúságot. Azonnali intézkedés történjen annak érdekében, hogy az országör munkát haladéktalanul megkezdjék. Az országörök a hatóságok segítségére lesznek abban a mértékben, ahogyan erre a hatóságoknak szükségük lesz.

Egyenruha szövetek, vásznak, intézeti kelen-gyék, legolcsóbban

I. EISELE Str. Metianu 2. sz.

— HAJÓSZERENCSETLENSÉG CATTARO KÖZELÉBEN. Belgrad. (Rador.) A DNB közli, hogy a Slavia nevű vitorlás hajó Cattaro közelében összeütközött az Albania nevű hajóval. A vitorlás hajó néhány perc alatt elsüllyedt, de legénységét sikerült megmenteni.

Váratlan fordulat

— Tartsd a súlyt Franci, nehogy megbillen. Ien, csak átfordulok...

— TEMESVAR MAGANAK KÉRI A KOLOZSVARI ROMÁN OPERAT, A ROMÁN SZINHÁZAT ÉS AZ EGYETEMET. A "Temesvarer Zeitung" jelentése szerint a kolozsvári román operaházat és a román nemzeti színházat nem Aradra, hanem Temesvárra helyezik. Ebben az ügyben Baran Coriolan dr. temesvári főpolgármester telefonbeszélgetést folytatott Radu Budisteanu kultuszminiszterrel, akinek hozzájárulását kérte ahhoz, hogy a kolozsvári Zeneakadémiát is Temesvárra helyezték. Ugyancsak tárgyalások fojnyak annak érdekében, hogy a kolozsvári kereskedelmi akadémiát is Temesvárra helyezték. Tegnap dr. Grosoreanu Cornel volt temesvári polgármester vezetésével küldöttség jelent meg Marja Alexandru dr. királyi helytartónál, akinek közbenjárását kérték annak érdekében, hogy a kolozsvári egyetem Temesvárra kerüljön elhelyezésre.

Prima Ardeleana - Első Erdélyi

Biztosító Társaság

a változott viszonyok dacára üzleti tevékenységét eddigi működési területén továbbra is változatlanul folytatni fogja azaz nem csak Románia, hanem a Magyarországhoz átszátozott területeken is. A vezérigazgatóságát azonban a nagykiterjedésű erdélyi üzletkörére való tekintettel Kolozsvárról Nagyszebenbe nem rég épült bérpalotájába helyezte át.

— NEM NYILIK MEG IDÉN A TANÍTÓKÉPZŐK ELSŐ OSZTÁLYA. Bucuresti. (Rador.) A nemzetnevelésügyi minisztérium a jelenlegi kivételes helyzetre való tekintettel úgy döntött, hogy az 1940-1941. tanévben az ország egyetlen tanítóképzőjében sem nyilik meg az első évfolyam. A minisztérium elrendelte, hogy a tanítóképzők igazgatósága adja vissza a felvételi vizsgára beiratkozott jejlökek összes okmányait, hogy más középiskolában folytathassák tanulmányaikat.

— MENEKÜLTÜGYI IRODA AZ ARADI VÁROSHÁZÁN. Aradváros vezetősége közli, hogy a menekültek részére felvilágosítással szolgáló irodát a városház 59. számú szobájában rendezték be. Az iroda gondoskodik a menekültek elhelyezéséről és szükség esetén segítségben is részesíti őket.

— BEFEJEZDÖTT AZ UJ FINN-OROSZ HATAR MEGÁLLAPITASA. Helsinki. Az új orosz- finn határ megállapítások minden incidens nélkül befejeződtek. Most Petsamótól kezdve a parji vizek határmegyéjét vonják meg.

— Dr. Rózsa Ferdinánd, az aradi közpórház volt orvosa rendelőjét Str. Crisan 6. alatt nyitotta meg. Rendel bel- és nőgyógyászati betegeknek 9-11-ig és 3-5-ig. Tel.: 14-41.

— SZEPTEMBER 2-án és 3-án BESZARABIABÓL 683 EGYÉN TÉRT VISSZA ROMÁN TERÜLETRE. Bucuresti. Szeptember 2-án 550 és szeptember 3-án 123 egyén tért vissza román területre Beszarábiából.

— MEGJELENT AZ UJ POLGARI TÖRVÉNYKÖNYV ÉLETBELÉPTETÉSÉRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNY. A Monitorul Oficial szeptember 2-iki száma közli az új polgári törvénykönyv életbelépéséről szóló törvény, amelynek értelmében az új polgári törvénykönyv intézkedései szeptember 15-én lépnek érvénybe.

— DR. THAU ERNŐ belgyógyász rendelőjét áthelyezte Consistorului, ucca 2. sz. alá (volt Szántay-palota.) Ismét rendel.

— AZ AUGUSZTUS KILENCEDIKI TÖRVÉNY VÉGREHAJTASA AZ ILFOVI ÜGYVÉDI KAMARÁBAN. Bucuresti. Az ügyvédi kamara napnap után folytatja a zsidó ügyvédek benyújtott okmányainak felülvizsgálását. Akik a zsidótörvényben megjelölt feltételeknek egeget tesznek, tovább is folytathatják ügyvédi hivatásukat, míg azoknak névsorát az okmányok felülvizsgálása után közlik a nyilvánossággal, akiket törölnek az ügyvédek névsorából.

— GAZDAG ARANYBANYAKAT FEDEZTEK FEL A SZOVJETBEN. Sverdlovsk. Sverdlovsk közelében gazdag aranybányákat találtak. A kutatások tovább fojnyak.

— KEDVEZŐTLEN TERMÉSZETI KÖRÜLMÉNYEK OKOZTAK A RISCULITAI REPÜLŐSZERENCSETLENSÉGET. Bucuresti. A légügyi és tengerészeti minisztérium hivatalos jelentést adott ki az 1940. augusztus 23-án Risculita közelében történt repülőgépszerencsetlenség ügyében lefolytatott vizsgálatról. A jelentés közli, hogy a vizsgálat megállapításai szerint a szerencsetlenségért sem a repülőgép anyaga, illetve szerkezete, sem pedig a pilótaszemélyzet nem okolható, hanem azt kizárólag a rendkívül kedvezőtlen természeti körülmények idézték elő.

Visszaélések az aradi villanygyár nevében

Avillanygyár tájékoztató felhívása

Az aradi villanyművek igazgatósága tudomásul adja, hogy egy szélhámós, akinek személyazonosságát még mindezekig nem sikerült megállapítani, megjelent néhány fogyasztónál, ahol mint a villanytársaság mérnöke mutatkozott be. Az „Ing. Popa” és más helyen „Ing. Georgescu” néven bemutatkozó „mérnök” a villanyművek által kibocsátott szám-
lakat „vizsgálta felül.”

A villanyművek igazgatósága tudomásul adja, hogy az „ilyen felülvizsgálások” az illetékesek tudomása nélkül történt és felhívja a közfigyelmet arra, hogy mindezekig senkinek sem adtak hivatalos felhatalmazást arra, hogy „felülvizsgálásokat” eszközöljön. A villanyművek megbízottjai, a szereik, csupán akkor szállnak ki a helyszínre, ha a fogyasztó kifejezetten óhajtotta az esetleges ellenőrzést. Az ilyen villanygyári kiküldöttek fényképes igazolvánnyal rendelkeznek, akik kötelesek a felszólításra felmutatni.

Az esetleges szélhámósok elkerülése céljából kéri, hogy hasonló esetben azonnal értesítsék a rendőrséget és a villanyművek vezetését, hogy a szélhámósok mielőbb leleplezhetőek.

— **ATHELYEZÉSEK A BIRÓI KARBAN.** Bucarestből jelentik: Az igazságügyminiszter a következő áthelyezéseket eszközölte: Farcaș Vasile kolozsvári bírót Tordára helyezte Janota Béla helyére, akit viszont Kolozsvárra helyeztek át. Cornel Magda kolozsvári bírót a tordai járásbíróihoz nevezték ki Bogdán Jenő helyére, akit Kolozsvárra helyeztek. Cujici Gheorghe kolozsvári bírót Székely Ferenc helyére Tordára helyezték, míg Székely Ferenc Kolozsvárra kapott beosztást. Demeter Attilát, az alsófehérmegyei Abrud községsől az udvarhelymegyei Erdőszentgyörgyre helyezték, Gyárfás István pedig Temesvárról a kolozsvári törvényszékhez helyezték át.

— **AZ ARADI ROM. KAT. LICÉUM IGAZGATÓSÁGA** értesíti a vidéki magyar szülőket, hogy hozzá több magyar csakid jelentette be készsége; arra, hogy vidéki tanulókat teljes ellátásra mérsékelt díjazás mellett elvállal a legmagasabb gimnáziumba beiratkozni kívánó tanulók elhelyezése biztosítva van. Minden felvilágosítást az igazgatóság készsége megad.

— **ITELETIDŐ VALÓSÁGGAL ELPUSZTILTOTT ADRIANOPOLT.** Istanbul. A Törökországban dúló óriási viharok Adrianopol városát teljesen elpusztították. A Marica folyó mindenütt kilépett medréből. A telefonösszeköttetés az országban megszűnt.

Weissberger Magda

szövegtanfolyamát szeptember 15-én megkezd. Tanít szövegtan és szövegtan. Jelenleg délelőtt 10—12, délután 3—5 között. Cim Strada Eminescu 2. II. 9.

— **MAGÁNVISZGÁK AZ ELEMIS ISKOLÁKBAN.** Bucarestből jelentik: Az elemi iskolai magánvizsgák szeptember 12-én kezdődnek.

— **FELFÜGGESZTETÉK A VASUTASOK TŰZIFÁVAL VALÓ ELLÁTÁSÁT.** Bucarestből jelentik: A CFR vezérigazgatóságának rendelete értelmében a tényleges szolgálatot végző, valamint a nyugdíjas vasutasok tűzifával való ellátását felfüggesztették.

— **AZ ARADI VENDÉGLŐSÖK SZINDIKÁTUSA** közli az érdekeltekkel, hogy a pénzügyminisztérium 188700—1940. sz. rendelkezése értelmében mindazok, akik elmulasztották fizetési jegyzőkönyvecskéiket látványoztatni szeptember 10-ig birságmentesen látványoztatják ezeket a könyvecskéket a pénzügyigazgatóságon.

— **VESZÉDELMEK BETÖRŐKET FOGOTT A BUCURESTII RENDŐRSÉG.** Bucaresti. A bucurestii rendőrség lefoglaltatta Chirita Florea Mița hírhedt betörő és bűnárjai, illetve orgazdáit. A hírhedt betörő az utóbbi időben öt lakást fosztott ki. Chirita Florea Mița elfogatása érdekes körülmények között történt: bizalmas feljelentés alapján a rendőrség emberei megbújták abban a lakásban, ahol — a bizalmas feljelentés szerint — a hírhedt betörő újabb betörést akart elkövetni. Az alvilág híres Mița-ja gyanútlanul kezdett a munkájához, amidőn előléptek a rejtekhelyekről a detektívek és a meglepett betörőt ellenállás nélkül elfogták. A hírhedt betörő büntársait: Nibi Regepovici, Tautea Dumitru, Ștefan Gheorghe és Milas Emilia ugyancsak a rendőrség kezére kerültek.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Sidorovici országőrparancsnok nyilatkozata a bécsi nemzetközi vásárról

Bécsből jelentik: Az Őszi Mintavásár megnyitása alkalmával hivatalos kiküldöttekkel, képviseltették magukat mindazok az európai országok, amelyekkel Németország politikai és gazdasági kapcsolatot tart fenn. Elsősorban a nemzetgazdasági tárca miniszterei igyekeztek, hogy látogatásuk alkalmával megismerjék a Mintavásár megvalósításait, amelyek Európa délkeletére döntő érdekekkel bírnak. Számos külföldi látogató között a Minta vásár vezetősége Sidorovici Teofil, a román országőrparancsnokát üdvözölte. Sidorovici főparancsnok az Őszi Mintavásár megnyitása alkalmával szerzett benyomásairól a sajtó képviselői előtt a következőkben számolt be:

— Baldour von Schirach, az Ostmark körzetvezetője meghívására jöttem Bécsbe. Évek óta szerencsém van a körletvezető barátságával dicsekednem. Az utóbbi években a Hitlerjugend és román országőrparancsnok számos együttműködésben dolgozott és ez hozzájárult a román-német barátság elmélyítéséhez és hozzá fog járulni annak jövőbeni végleges megszilárdításához. Megérkezésemkor Öccellenziája fogadott és különös figyelmességével tisztelt meg.

— Bécs ma egy reményteljes jövő jegyében ujjászülletik. Baldour von Schirach Öccellenziájának megértő és energikus vezetése

se alatt Bécs központja lesz a Délkelet-Európa közvetlen érdeklő problémáinak. Az új délkeleti Európa gazdasági megerősödésének kiinduló pontját képezi ez a csodálatos nemzetközi vásár, ahol az új európai rend keretében már résztvevő nemzetek kincseit közszemlére tették, amit különben úgy dr. Funk mint Baldour von Schirach miniszterek megnyitó beszédekben ki is emeltek. Teljes szívvel üdvözöljük Baldour von Schirach körletvezetőnek ezt az első munkáját és őszintén kívánjuk, hogy azt újabb és minél nagyobb sikerek kövessék. A délkelet-európai népek egyült működési alapot találtak a bécsi vásáron. Holnap: az annyi áldozatok árán elérendő béke napjában meg fogják találni az állandó kölcsönös együttműködést. Ilyen értelemben Baldour von Schirach „nemzeti szerepet” töltött be. A mintavásár beszédes biztatása annak, hogy a körletvezető ur hivatott ember az új világ kapuinak megnyitására és tökéletesen alkalmas arra, hogy hivatását betöltsse.

A mintavásár román pavilonjának különös sikere volt, ami jórészt Mojskiv Constantin építész munkájának köszönhető. Kedden délután öt órakor a mintavásár román pavilonjában Cornețeanu tanár, volt miniszter „A román parasztról” címen tartott előadást. (Rad.)

Németországban emelik a lakosság textiláruval való ellátását

Berlinből jelentik: Két hónappal az előre meghatározott időpont előtt a német gazdasági vezetés megkezdte az új ruhajegyek kiadását, amelyek érvénye már szeptember elsején megkezdődött, ugyanakkor pedig az eddigi ruhajegyek érvényét 1941. március 31-ig meghosszabbították. A meghosszabbítás révén azok, akik eddig nem szerezték meg beruházásukat, nem kényserülnek arra, hogy azt gyorsan és elsielve fedezzék, mert hiszen az új jegy mellett régi jegyüket is felhasználhatják a jövő év március 31-ig.

Az új ruhajegy 150 pontot foglal magában, míg az eddigi jegy csak 100 pontot tartalmazott. Emellett egyes árucikkek pontértékét,

főleg azonban a gyapjúruka pontértékét emelték, más textiláruk, főképpen a műselyemanyagok pontértékét csökkentették, tekintettel arra, hogy műanyagok nagy mennyiségben állnak rendelkezésre. A pontértékcsökkentések összevéve többet tesznek ki, mint az értékemlések, úgy hogy az egyén szempontjából az új rendszer azt jelenti, hogy több textiláruhoz tud jutni.

A német kormány egyébként gondoskodott arról, hogy a lakosság számára megfelelő téli alsó- és felső-ruhaneműt biztosítsanak. A szükségleteket nagymértékben biztosítja a Zellwolle-termelés fokozása.

— **ARADRA HELYEZTÉK A NAGYVÁRADAI KERÜLETI EGÉSZSÉGÜGYI LABORATÓRIUMOT.** Szerda délelőtt hivatalosan közölték Aradváros vezetésével, hogy a nagyvárad kerületi egészségügyi laboratóriumot Aradra helyezték. A fontos egészségügyi egyezmény részére Aradváros vezetésére a II-gyben lévő volt mozhelyiséget adta át.

FIGYELEM!

A n. é. közönség tudomására hozom hogy **SZÜCSMŰHELYEMET** a görög keleti templommal szemben augusztus 20-án megnyitottam.

ahol a szakmáma vágó minden munkát elvállalok, új bundát, valamint átalakításokat, javításokat, s. b. szakszereit és pontosan végzek. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását:

MERK IAKAB, szűcsmester.

— **KENYÉR- ÉS LISZTJEGY SVÉDORSZÁGBAN.** Stockholm. (Radiopress.) Hétfőjől kezdve Svédországban bevezették a kenyér- és lisztjegyeket. A hatóságok megállapították a kenyér és liszt fejadagot.

— **TERMÉSZETBENI SEGÉLYT KAPNAK A KATONAI ÖSSZPONOSÍTOTTAK HOZZATARTÓZÓI.** Bucarestből jelentik: A hivatalos lap rendelkezéseit közli, amely szerint a jövőben a katonai összpontosításon, vagy mozgósításon lévő személyek hozzátartozói csak természetbeni segélyt kapnak. Így elsőrendű közszükségleti cikkeket, ruhaneműket, tüzelőanyagot és iskolai felszerelést osztanak ki közöttük.

— **TEMESVARRA HELYEZTÉK A MAROSVÁSARHELYI KATONAI LICEUMOT.** Bucarestből jelentik: A katonai liceumok előadásainak megkezdését október elsejére halasztották. Itt írjuk meg, hogy a marosvásárhelyi katonai liceum ebben az esztendőben Temesváron, a tűzértiszt iskolai épületeiben működik.

— **SZŐLŐBŐL GYÁRTANAK CUKROT FRANCIÁORSZÁGBAN.** Clermont Ferrand: „Azok a kísérletek, melyek cukornak szőlőből történő előállítására vonatkoztak sikerrel jártak és most ipari üzemetek létesítettek és a jelenlegi tervek szerint 100.000 kilogramm cukrot fognak előállítani szőlőből. Egy kilogramm cukor előállításának költsége 9 frank lesz.”

— **KOSZORU MEGVÁLTÁSOK.** A zsidó Szeretetház javára koszorúmegváltás címen a következő adományok folytak be: Sándor Franciska ravatalára: Böhm Pál 100, Schächter Elemér 100, Monopol börtölüzlet 100, Holló Zoltán 100, Holló Frigyes 100, Engel Károly ravatalára: Róth Lajos 100, Sebestyén F. 100, Wiegenfeld A. 100, Szerdahelyi Géza 100, Prinz Edéné 50, Neuländer Ferenc 50, Kárpáti László 100, Pevszner J. 100, Fischer Endre 100, Tancos Arnold 100, Kerpel Izsó 100, Altmann Ignátz 100, dr. Székely Aladár 100, Székely-Vilmos 100, Neubrunn Jenő 100, Elekes Ignátz 100, özv. Halamasek Róbertné 100, Engel család 200.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16.
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68.

SPORT KÖZLÖNY

Kisorsolták a nemzeti bajnokság őszi fordulóját

Tizenkét csapat vesz részt az A) liga küzdelmein

Bucuresti, Az FRFA nemzeti bizottsága kedden üléselt és ezen az ülésen állították össze a nemzeti bajnokság A) csoportjának őszi műsorát. A bajnokság vasárnap kezdődik és a tizenegy forduló programja az alábbi:

I. forduló: Venus—FC Ploesti Gloria CFR—Ripensia, Gloria—U. Tricolor, Rapid—Sp. Studentesc Mica—FC Craiova, UDR—FC Braila.

II. forduló: FC Ploesti—UDR, Mica FC—Braila, Sp. Studentesc—FC Craiova Gloria—Rapid, Ripensia—U. Tricolor, Venus—Gloria CFR.

III. forduló: Gloria CFR—FC Ploesti, U. Tricolor—Venus, Rapid—Ripensia, FC Craiova—Gloria, FC Braila—Sp. Studentesc, UDR—Mica.

IV. forduló: FC Ploesti—Mica, Sp. Studentesc—UDR, Gloria—FC Braila, Ripensia—FC Craiova, Venus—Rapid, Gloria CFR—U. Tricolor.

V. forduló: U. Tricolor—FC Ploesti, Rapid—Gloria CFR, FC Craiova—Venus, FC Braila—Ripensia, UDR—Gloria, Mica—Sp. Studentesc.

VI. forduló: FC Ploesti—Sp. Studentesc, Gloria—Mica, Ripensia—UDR, Venus FC Braila, Gloria CFR—FC Craiova, U. Tricolor—Rapid.

VII. forduló: Rapid—FC Ploesti, FC Craiova—U. Tricolor, FC Braila—Gloria CFR, UDR—Venus, Mica—Ripensia, Sp. Studentesc—Gloria.

VIII. forduló: FC Ploesti—Gloria, Ripensia—Sp. Studentesc, Venus—Mica, Gloria CFR—UDR, FC Braila—U. Tricolor, Rapid—FC Craiova.

IX. forduló: FC Craiova—FC Ploesti, FC Braila—Rapid, U. Tricolor—UDR, Sp. Studentesc—Venus, Gloria—Ripensia.

X. forduló: FC Ploesti—Ripensia, Venus—Gloria, Gloria CFR—Sp. Studentesc, U. Tricolor—Mica, UDR—Rapid, FC Craiova—FC Braila.

XI. forduló: FC Braila—FC Ploesti, UDR—FC Craiova, Rapid—Mica, Sp. Studentesc—U. Tricolor, Gloria—Gloria CFR, Ripensia—Venus.

O Varjassv Kolozsváron, Varjassv István, a Gloria, később a Juventus hátvédjátékosa elutazott Bucurestiből és Kolozsvárra teszi át működése színterét. Ugyancsak elutazott Bucurestiből Praszler is, aki szintén Kolozsváron, vagy Nagyváradon szeretne elhelyezkedni.

O A Juventus a B) ligában, A bucaresti Juventus bejelentette hogy résztvesz a B) liga küzdelmeiben és már a szükséges biztosítékot is letétbe helyezte. A Juventus a következő csapattal fog szerepelni az őszi idényben: Endrefi — Tatar, Dragomirescu — Petrescu, Flamaropol, Tanasescu — Oana, Szika, Dunareanu, Barbulescu Naciu.

Szeptember 15-én kezdődnek meg a kerületi bajnokság küzdelmei

AMTE—Egyetértés mérkőzés az első fordulóban

Az alkerületi bajnokságban az 1940—41. küzdelmek a disztrikt határozata értelmében szeptember 15-én kezdődnek meg. Az eredeti sorsolás csak annyiban szenved változást, hogy a törölt Hakoah helyén az AMTE csapata szerepel és így az első forduló műsora a következőképpen alakul szeptember 15-ére:

Ker. I. oszt.: Transilvania—AAC Crisana CFR—Olimpia, Titanus—ATE, AMTE—Egyetértés, Tricolor—Unirea, Astra—AMRA.

II. bajnokság: Transilvania—AAC Crisana—Olimpia, Titanus—ATE, AMTE—Egyetértés, Gloria—Unirea.

Az eredetileg első mérkőzésnek kisorsolt AMRA—AAC mérkőzést valamely közbeeső ünnepnapon, vagy esetleg hétköznapon fogja a két csapat lebonyolítani.

O Auer és Barátky megmaradnak a Rapidban. A bucaresti Rapid két kitűnő játékosával kapcsolatban megjelent távozási hírekkel szemben Alfred Fulga, a Rapid elnöke, az egyik bucarestii sportlap munkatársa előtt kijelentette, hogy sem Auer, sem pedig Barátky nem hagyják el a Rapidot, Bolda és Juhász akinek távozásáról hírt adtunk tegnap, már el is utaztak Bucurestiből és így a Venus érzékeny veszteség érte.

O Albu a Gloria edzője, Albu, a Venus volt válogatott játékos, aki annak idején Aradról távozott Bucurestibe, ismét Aradra tette át működése színterét, Albu a jövőben a Gloria csapatának edzői tisztjét látja el.

APRÓHIRDETÉSEK

▲ 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket utólag is lehet fizetendő

ELLÁTÁS

Lehetőleg magányos urinónél kényelmes otthont keres saját butorral rendelkező tisztviselő. Megkereséseket „Jól fizetek” jeligére a kiadóba kér. 4230

ALKALMAZÁST KERES

Fiatallakatos és esztergályossegéd állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 4255

Egy fiatal házaspár házmesteri állást keres. Str. Duca 15—17., a házmesternél. 4243

Perfekt szakácsnő állást keres szeptember 15-re. Cim: Nagy Gizáné, Str. Brumărel 16—18. 4223

ALKALMAZÁST NYER

Perfekt szakácsnőt keresek. Bul. Carol 56, első emelet alól 4.

Fiatall fűszeres segédeket keresek azonnali belépésre. Hegedüs József, Str. Jan cel Mare. 4245

Mindenes szakácsnőt felveszek. Calea Radnei 44. 4297

Megbízható ügyes kiszolgálóányt keres Schrank, Piata Catedralei 1. 4233

Kifutófiut, rendes, jóravalót azonnalra felveszek. Menczer coniectio, Fischer Eliz-palota. 4250

Biciklizni tudó kifutó azonnalra felvétetik. Kohn csemegéüzlet, Str. Closca, a lutheranus templommal szemben.

Mindenes szakácsné nagyobb háztartásba azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. 4227

Kifutófiu, vagy fiatal boltiszolga felvétetik Löwinger kötöttárúüzletben. 4217

Mindenes főzőnő és kisgyermek mellé kisasszony nappalra felvétetik. Kohn József, a lutheranus templommal szemben. 4214

LAKÁS

Modern villa parkirozott udvarral kiadó. Bul. Carol 16. 4211

Három szoba, konyha, fürdőszoba és egy szoba mellékhelyiségekkel, 360 négyszögöl gyümölcsösrel eladó. Str. Dr. Romul Veliciu 24-a, Ugyanott különböző butorok eladók. 4238

Kiadó 2 szoba, fürdőszoba előszobás lakás központban azonnalra. Mandl, Eminescu 15. 4237

Összkomfortos ötszobás, elsőemeleti, balkonos lakás azonnal kiadó Str. Moise Nicoară 9—11. 3667

Egyszobás, fürdőszobás, kócszoba fürdőszobás és emeletes raktárhelyiség kiadó. Str. Moise Nicoară 9—11. 3668

VÉTEL-ELADÁS

Modern sötét háló; konyhaberendezéssel, esetleg lakással együtt keresek. Cim a kiadóban. 4241

Egy topolyaháló és más apróságok eladó. Gradiste Cornel Leocuta 3. 4236

Bécsi zongora, fehér gyermekágy eladó. Tache Ionescu 4, d. u. 6—8. 4232

Négykeresű kisebb kézikocsi teljesen jó állapotban eladó. St. Consistorului 11, udvarban. 4231

Hálószobabutor, szőnyegeket porcellán és üvegszerviz, jó állapotban levőt, megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 4249

Káposztás hordó, uborkás hordó, pékségbe való üzleti szekrény olcsón eladó. Str. Marasesti 62—64. fűszerüzlet. 4251

Ebédőbutor sürgősen eladó. Str. Desseanu No. 11. Megtekinthető délután 1—3-ig.

Varrógépet veszek bármily állapotban. Vargha, Str. Eminescu 15. 4258

Modern, kombinált szobabutor konyhabutorral keresek. Kossik, Sárbeasca 2. 4256

Keresek lakk csiszolt kombinált szobát. Cimeket Str. Cantacuzino 63. alatt leadni. 4254

Egy súlyszethető Singer varrógép, egy rövid fekete zongora és butor eladó. Str. Ioan Sava 5. 4253

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. HÁZAK TELKEK FÖLDEK SZÖLLÖK. HATSCHKE ingatlanforgalmiroda. Arad Bul. Carol 46 (Lakás ugyanott) Telefon: 16—95. 1505

Eladó ingatlanait jegyeztesse elő „Informator” bankirodánál. Str. Sincal No 11. Telefon 12—09. 4240

Elcserélném aradi házamat (Micalacanu, Str. Fabius 22.) 5 szoba, mellékhelyiségek, nagy kert, megfelelő kolozsvári házzal. 4242

Elcserélném Aradon levő, 3 szoba, konyha, istálló és melléképületekkel, gaz dalkodásra alkalmas, 285 négyszögöl telkes házamat Nagyvárad, Szalonta, vagy annak környékén levő hasonló értékű házzal. Cim: Bögdői Lajos Arad, Str. Rahovei No 33. 4246

Keresek megvételre egy házat 450—500.000 lei értékig. Esetleg megfelelő telket. Cim a kiadóban 4234

Kisebb bérházat vagy magánházat belvárosban megvételre keresek. Alánlatokat ármegjelöléssel „Kézpénz” jeligére a kiadóba. 4252

Kétszobás magánházam, cserépkályhával, villanyal, nagy szárnyas aítókkal, szép nagy üzlethelyiséggel pincével, nyárikonyhával, parkirozott udvarral, nagy gyümölcsös- és veteinényeskerttel, komplet fűszerüzletberendezéssel eladó, vagy elcserélném a Magyarországhoz visszacsatolt erdélyi városban levő hasonló házzal. Cim: Hartmann Alex., Arad, Str. Vidra 1., Grădšte. 4200

Nagyváradon magánházakat bérházakat, hirtokot, stb. alkalmi olcsó áron vásárolhat Forduljon bizalommal dr. Klein ingatlanirodához. Nagyvárad, Str. Cosbuc 20.

Zongora, Sting! gyártmány olcsón eladó Tempo Fischer Eliz-palota. — Zalogcéduláját olcsón hosszabbítjuk, előleget nyújtunk.

ÜZLET

Jóforgalmu ételmezerület azonnal eladó. Cim a kiadóban. 4244

Főtér legjobb helyén kisebb üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 4203

BETEG SERTÉSEIT

erősítse az egészségeseket még idejében tegye ellenállóbbá foszfor- és vitaminus

ERŐTAKARMÁNYLISZITEL

Állandóan raktáron: szénasavas méz, Pekk, darált olajpogácsa szárított répaszelet, kutyakalács, stb.

„Universal” Arad, Strada Horia 4

KÜLÖNFELEK

Jómenetelű ügyvédi irodám

Szilágy megyéből átcserezném ARADI ÜGYVÉDI IRODÁVAL. Esetleg ott levő házamat is elcserélném. Cim a kiadóban. 4235

Megbízóim részére

kész, enyvezés mellett kereset kötetlye von készített és 1. ár. szőnyegeket szőnyegberendezés, egyes bucsók ezüst- és porcellantárgyak stb. Ajánlok szőnyegvet, bucsókat stb.

Salgóné bizományi üzlet, Calea Banatu ul 2.

Szülök figyelme! Az iskolai beiratások alkalmával szálljon meg az aradi Fehér Kereszt-szállodában, amely a legkényelmesebb legtisztább és legolcsóbb szobáit ajánlja. 4125

Olcsó bevásárlási alkalom a

TEMPO bizományi üzletben

Fischer eliz palota.

Porszivógép 2500, esernyőtartó 250 háromajtós citrom-furniros tükrös, szekrény 5000, papirkosár 100, tál sarokvitrin 300, uriszoba 9000, ágyszodrony 300 török réz dohánvázossal 900, Kelim asztalterítő 2800, antik sakkasztal 1000, Kasmir terítő 900 fehér vaságy 1250, 4 kárpitozott szék 580 mahagon ebédlő 8500, füstölt tölgyebédlő 15.000, zöld vaságy szodrony, éjjeliszekrény 1850, rádióasztal 400, francia háló 11.000 gyermek iskolapad 700, sportkocsi 2000, állókör 1400, ágyszodronybetéttel 500 előszobafal 800, 2 személyes rézágy és matracsodrony 4800, modern háló, íróasztalok kasszák, ebédlősékek nagy választékban.

Zalogköcsönöket közvetítünk a temesvári zálogházba elintézésig előleg adunk. Zalogcéduláját megvásároljuk.